

Universitetsbibliotekets fremtid

Borgerservice på biblioteket – en cadeau?

Anmeldelse af Næstveds nye bibliotek

PRESSEN BIBLIOTEKS

14. december 2005

Til bogfest i Forum

BF's hovedbestyrelse

Formand: Pernille Drøst

Tlf. A: 38 88 22 33, P: 29 28 52 77
E-mail: pd@bf.dk

Næstformand: Mette Kjeldsen Sloth

Frederiksberg Kommunes Biblioteker
Tlf. A: 38 21 18 00, P: 44 98 91 38
E-mail: mksloth@post.tele.dk

Øvrige hovedbestyrelse:

Per Fredborg, Det Digitale Bibliotek
Århus Kommunes Biblioteker
Tlf. A: 89 40 94 26, P: 86 21 02 98
E-mail: pkf@bib.aarhus.dk

Søren Kløjgaard, Hasle Bibliotek
Tlf. A: 86 75 20 66, P: 86 15 13 98
E-mail: skl@bib.aarhus.dk

Sine Lindegaard Fogh-Nielsen, Danmarks Biblioteksskole
Tlf. A: 32 58 60 66, P: 29 86 27 17
E-mail: sfn@db.dk

Joan Mühldorff, HvidovreBibliotekerne
Tlf. A: 36 34 36 00, P: 32 64 63 19
E-post: jom@hvidovre.dk

Lis Nielsen, Det Kongelige Bibliotek
Tlf. A: 33 47 44 57, P: 36 17 52 02
E-mail: lin@kb.dk

Finn Petersen, Nørrebro Bibliotek
Tlf. A: 35 85 68 53, P: 44 53 79 85
E-mail: noefp@kbb.bib.dk

Jette Rasmussen, Biblioteket for Blåbjerg, Blåvandshuk og
Varde kommuner
E-mail: jetterasmussen@vardebib.dk

Mia Sørup, Roskilde Bibliotek
Tlf. A: 46 31 50 49, P: 32 54 55 64
E-mail: mias@roskildebib.dk

Karsten Thomsen, Gentofte Bibliotekerne
Tlf. A: 39 48 75 66, P: 32 84 27 06
E-mail: kartho@mail.dk

Direktør: Johnny Roj-Larsen, jrl@bf.dk

Faglig Afdeling:

Bruno Pedersen, afdelingschef, bp@bf.dk

Konsulenter:

Nanna Berg, konsulent vedr. faglige spørgsmål, nbe@bf.dk
Niels Bergmann, webredaktør, faggruppeansvarlig, nb@bf.dk
Arne Svane Frei, web-supporter, af@bf.dk
Mads Løkke Rasmussen, karriererådgiver, mlr@bf.dk

Konsulenter, løn- og ansættelse:

Karin Madsen, privatområdet. Københavns amt, kvm@bf.dk
Lone Rosendal, Kbh./Frb. H:S. Frederiksberg, Nordjyllands,
Sønderjyllands amter, lr@bf.dk
Susanne Høgdahl Thomsen, Roskilde, Fyns, Århus og
Ringkøbing, Bornholms amter, sht@bf.dk
Tina Louise Olsen, Viborg, Sønderjyllands, Ribe, Vejle,
Vestsjællands, Storstrøms amter, tlo@bf.dk
Ulla Thorborg, statslige område, ult@bf.dk

Telefonvagten: kl. 10.00 – 15.00: 38 88 22 33

Forsiden: Bogen lever fint og blev fejret med flere forfattermøder end nogensinde før i BogForum. Claus Seidel har tegnet.

Flere bibliotekarere til it-branchen

BF har rettet henvendelse til it-brancheforeningen for at fortælle om kandidatuddannelsen i informations- og biblioteksvidenskab og de kompetencer vores medlemmer har. Områder som kan bruges i it-branchen. It-brancheforeningens direktør svarede hertil »Det var dog en god nyhed«.

Når it-branchen ikke har stort kendskab til vores kvalificerede arbejdskraft, hænger det blandt andet sammen med, at mange bibliotekarere har set deres jobmuligheder inden for den traditionelle biblioteksverden. Altså som professionsuddannede til et arbejdsmarked bestående af bibliotekarere.

Der er selvfølgelig også en herlig og uindviklet klarhed over en professionsuddannelse. Læs til tandlæge og få job som tandlæge. Læs til lærer og få job som lærer. Nogle steder er professionen også en nødvendighed. Hvis jeg får tandpine ønsker jeg den ikke behandlet af en lærer! Men bibliotekaruddannelsen er ikke længere en professionsuddannelse.

Fremtidens arbejdsmarked for bibliotekar-kandidaten er et bredt akademisk arbejdsmarked hvor kandidater med mange forskellige uddannelser konkurrerer om de samme job.

Det vigtigste bliver ikke præcis hvilken uddannelse en ansøger har, men om vedkommende er kompetent til at gøre det virksomheden har brug for. Her kan en cand.scient.bibl. få en stilling i it-branchen foran en cand.it, ligesom en cand.mag også kan søge og få en stilling på et bibliotek foran en bibliotekar.

En af måderne du kan få et billede af det brede akademiske arbejdsmarked for bibliotekarere/kandidater, er ved at tilmelde dig BF's JobMail. Hver uge sender BF en mail med links til 10 – 20 aktuelle akademikerjob til nyhedsbrevets små 400 abonnenter. De 20 job går selvfølgelig ikke alle til bibliotekarere/kandidater, men vi har de rigtige kompetencer og vil lige

så godt kunne få en given stilling som alle mulige andre typer akademikere. Det er vigtigt at vi ikke underspiller eller underkender vores egne kompetencer når vi søger akademisk arbejde i såvel som udenfor vores primære arbejdsmarkeder.

Samme spilleregler gælder i it-branchen. Den gode nyhed er, at branchen aktuelt har et behov for at ansætte 1500 akademikere og behovet bliver ikke mindre de nærmere år.

Branchen udvikler sig primært indenfor IT-service, hvor der er behov for højtuddannet arbejdskraft til at levere løsninger og medfølgende service til kunderne. Nogle af disse stillinger vil givetvis blive bedst besat af datalogiuddannede specialister, men ifølge IT-brancheforeningen vil mange af stillingerne kræve kompetencer indenfor BF's medlem-

mernes kernekompetencer som f.eks. strukturering af information (informationsarkitektur) og formidling af information til brugerne (brugerorientering).

It-branchen lugter måske stadig lidt af cola, bordfodbolde, 70 timers arbejdsuge og Porsche. Men branchen er efterhånden ked af sit gamle image, der passede bedre under den heftigste del af dot.com-perioden i slutningen af 1990'erne.

Nu er branchen mere moden.

Arbejdstiderne er normale, og man har fortrudt, at man for eksempel ikke har fået fat i kvinderne.

I BF forsøger vi at få medlemmernes øjne op for it-branchen. Samtidig planlægger BF sammen med it-brancheforeningen arrangementer, der skal hjælpe it-virksomhederne med at få øjnene op for de biblioteksuddannede.

Biblioteksuddannede til it-branchen er et projekt hvor der næsten kun er vindere. Eneste problem – som it-branchen ser det – »Hvad skal folkebibliotekerne dog gøre, når alle bibliotekarere går til it-branchen?«

PER FREDBORG

INDHOLD

- 5** Tvungen jobrotation på universitetsbibliotek
- 7** Det store boghysteri
Bogmessen i Forum tiltrak godt 26.000 begejstrede bogfans i en weekend i november. Læs Daniel Øhrstrøms reportage.
- 12** Borgerservice på bibliotekerne: Cadeau eller kaos?
Er det i orden, at bibliotekarer udskriver skattekort og administrerer boligsikring? Eller hvor går grænsen? 118 bibliotekarer tog diskussionen op på en konference om borgerservice.
- 15** Synspunkt: Over 40 og færdig – med legater?
Aldersdiskrimination er ikke en saga blot. Birthe Eierstad, bibliotekar på Silkeborg Bibliotek, skriver om sine erfaringer.
- 16** – En fantastisk mulighed
Interview med Michael Cotta-Schönberg, chef for Københavns Universitetsbibliotek.
- 18** – Det havde jeg aldrig troet muligt
Interview med Erland Kolding Nielsen, direktør for Det Kongelige Bibliotek.
- 26** Næstved satser på det udvidede biblioteksbegreb
Biblioteksanmeldelse ved Jens Lauridsen.
- 28** Svage punkter i stærk bog om folkebiblioteket
- 30** Leg dig klog med Enter X
Tværfagligt samarbejde vil gøre børn indlæring af informationskompetencer til en leg.

I DETTE NUMMER:

Nye Stillinger 20
Personnyt 23
Privaten 24
Aktivitetskalender 31

BIBLIOTEKSPRESSEN

Lindevangs Allé 2
2000 Frederiksberg
Tlf. 38 88 22 33
Fax 38 88 31 01
E-mail: bibliotekspresen@bf.dk
Internet: www.bibliotekspresen.dk

Udgiver: Bibliotekarforbundet

Redaktion:

Ansvarsh. redaktør Henrik Hermann, hermann@bf.dk
redaktionssekretær Hanne Folmer Schade, schade@bf.dk
journalist Daniel Øhrstrøm, oehrstroem@bf.dk

Annoncer:

DG Media as, Studiestræde 5-7, 1455 København K,
Tlf. 70 27 11 55, fax 70 27 11 56
E-mail: epost@dgmedia.dk

Bladudvalg:

Sakena Ali, Anna Skov Fougat, Karin Maan, Mai-Brit
Nielsen, Jette Rasmussen og Nina Rise

Tryk: KLS Grafisk Hus A/S

ISSN 1395-0401
Medlem af Dansk Fagpresseforening

Abonnement:

Ingelise Dyrland Frederiksen, abonnement@bf.dk
Årsabonnement: 420 kr.
BF-medlemmer modtager automatisk bladet

Oplag: Distribueret oplag 1.7.2002 - 30.6.2003
iflg. Dansk Oplagskontrol: 6.573
Dette nummer er trykt i 6.800 eksemplarer

Adresseændring skal af Bibliotekarforbundets medlemmer meddeles til BF's medlemsafdeling.
Uregelmæssigheder i leveringen meddeles til det lokale postkontor.

Mia Sørup forlader HB

Mia Sørup, der i fjor blev indvalgt i BF's hovedbestyrelse, har meddelt, at hun ønsker at udtræde af Hovedbestyrelsen ved årsskiftet.

Foto: Jakob Boserup

- Jeg bliver simpelthen nødt til at geare ned for at prioritere mine andre opgaver, siger Mia Sørup, der til dagligt arbejder på Roskilde Folkebibliotek.

BF's formand, Pernille Drost siger om beslutningen:

- Det er ærgerligt at miste Mia i bestyrelsen, for hun har været aktiv og bidraget med mange gode idéer og betragtninger. Men jeg har fuld forståelse for hendes beslutning

I stedet for Mia Sørup indtræder Karen Buus fra Esbjerg.

øhrstrøm

BF i rette med minister

Det ikke kun mellem kønnene, der er brug for en ligestillingskamp, men også mellem bogen og andre medier, mener BF's formand Pernille Drost efter, at Kulturminister Brian Mikkelsen midt i november gik til kamp for bogens plads på bibliotekerne:

- Biblioteket skal sikre, at vi får nogle oplevelser og en introduktion til bogens verden. Specielt overfor børn og unge. Bogen er omdrejningspunktet på biblioteket, sagde ministeren til Berlingske Tidende. Og det huer ikke Drost:

- Citatet viser med alt tydelighed, at Brian Mikkelsen mangler indblik i børns og unges læsevaner og ikke mindst biblioteksvaner. Vi lever i dag i en mediekonvergerende tid. Specielt børnene og de unge gør brug af flere forskellige medier og skelner ikke mellem de forskellige typer af medier. De interesserer sig udelukkende for indholdet. Og for, hvad der er nemmest at bruge, siger Pernille Drost, der lægger vægt på den synergieffekt, som de forskellige medier kan have på hinanden.

øhrstrøm

Ny stor portal om tro

Kristeligt Dagblad har nu lanceret www.kristendom.dk, der allerede er Danmarks største portal om tro, liv og kirke. På portalen kan man finde oplysninger om alt, der vedrører kirke og kristendom. For udover avisens journalister skriver over 20 fagredaktører om kirkelige emner til siden.

Københavns drengekor sang, dronningen fik en bog og bagefter var der reception. Foto: Rune Johansen

Biblioteksforeningen i 100 år

Dronningen var der, kulturministeren var der, og alt og alle klappede, da lurblæsernes fanfarer på Københavns Rådhus fredag den 25. november havde ladet budskabet runge om, at Danmarks Biblioteksforening rundede de 100 år.

Dronning Margrethe kunne i rådshallen høre rektor for Danmarks Biblioteksskole, Leif Lørrings festtale, der tog afsæt i bogen *Det stærke folkebibliotek*. Bogen er Danmarks Biblioteksskoles gave til Danmarks Biblioteksforening, og dronningen måtte også lægge øre til kulturminister Brian Mikkelsen (K), som endnu en gang slog til lyd for, at bogen er det vigtigste medie på biblioteket, dog havde ministeren fornyet sin talemåde og

supplerede denne gang med et ønske om mere søndagsåbent på bibliotekerne.

Formand for Danmarks Biblioteksforening, Finn Vester, sagde blandt andet, at Danmarks Biblioteksforening har fokus på, at kommunalreformen rummer store muligheder for kvalitetsløft og effektivisering, men at det også er vigtigt at tilgodese yderområderne. Han fremhævede, at der stadig er behov for at få udbredt budskabet om, at folkebibliotekerne i dag har mangeartede multimedietilbud til brugerne. Finn Vester overrakte dernæst bogen om *Det stærke folkebibliotek* til hendes majestæt dronningen. Læs Ole Harbos anmeldelse af *Det stærke folkebibliotek* side 28-29.

hermann

Biblioteksskolen uden for AC-kampagne

Hver syvende nyuddannet akademiker går direkte ud i arbejdsløshed. Derfor er både AC, beskæftigelsesministeren og videnskabsministeren gået ind i den såkaldte akademiker-kampagne 2, der skal få flere højtuddannede i arbejde gennem en mere aktiv hjælp fra uddannelsesstederne, der i højere grad skal bygge bro til erhvervslivet. Men på Danmarks biblioteksskole er man ikke gået med i initiativet:

- For det første hører vi ind under Kulturministeriet, og er derfor ikke forpligtet til at gå med i de samme samarbejder. Men for det andet er arbejdsløsheden ikke særlig høj blandt vores kandidater. Langt de fleste får arbejde. Og over halvdelen får i forvejen beskæftigelse i det private erhvervsliv eller forskellige organisationer. Og endelig er vi en lille skole, der ikke

har de samme ressourcer til den slags, selv om det lyder som en god ide. Vi ser bare større behov andre steder, siger Gitte Henchel Madsen, der er studievejleder på Danmarks Biblioteksskole. Til gengæld understreger hun, at skolen samarbejder med BF's karriererådgiver Mads Løkke Rasmussen, der blandt andet har arrangeret et møde mellem de studerende og IT-brancheorganisationen.

- Skolens indsats er måske realistisk i forhold til de midler, de har. Men jeg synes stadig, at de kunne have gavn af at lære af universiteternes initiativer. Og BF kæmper selv for, at AC også inddrager uddannelser, der som biblioteksskolen hører under Kulturministeriet.

øhrstrøm

Tvungen jobrotation

Den medarbejder, vi søger, skal være villig til at lade sig ansætte i forskellige stillinger i biblioteksvæsenet, typisk 3-4 forskellige stillinger i en periode på 10 år.

Nogenlunde ovenstående ordlyd ser den nye chef for Københavns Universitetsbibliotek, Michael Cotta-Schönberg gerne trykt i alle fremtidige stillingsopslag på det nye Københavns Universitetsbibliotek udformet pr. 1. januar 2006.

- Jeg kunne forestille mig en ordning, hvor vi kunne indlægge et par år på et folkebibliotek og et par år på de andre afdelinger af Det Kongelige Bibliotek og andre københavnske universitetsbiblioteker, siger Michael Cotta-Schönberg, der mener at folkebiblioteker og forskningsbiblioteker har meget at lære af hinanden.

I princippet burde hver ny medarbejder i bibliotekssektoren i turnus og være tre eller fire forskellige steder i de første 10 år af sin karriere, mener han,

Den nye chef vil gerne koble et tvungent

rotationsprincip til lønsystemet, han ønsker et mere dynamisk lønsystem frem for det, der bygger på anciennitet.

- Når det er stærkt kompetencegivende at have prøvet forskellige ansættelser, så synes jeg, at det er helt naturligt, at det afspejles i lønudviklingen, siger Michael Cotta-Schönberg.

TR Simone Schipp von Branitz siger hertil:

- Vi må se på det udspil, der kommer. Men jeg er positiv over for rotation. Jeg tror på, at vi bliver nødt til det i den nye organisation. Vi skal kende hinanden, og vide, hvad de andre går og laver. Men jeg synes, der skal være frivillighed for medarbejdere, der har været ansat i mange år.

Læs fra side 16 interview med Michael Cotta-Schönberg og direktør Erland Kolding Nielsen på baggrund af sammenlægningen af de to universitetsbiblioteker i København.

hermann

Flere e-bøger til salg

Nu sælger Danmarks største internetboghandel saxo.com også e-bøger. Det sker indtil videre med

60 titler fra Forlaget Globe. E-bøgerne kan allerede nu købes i to udgaver, hvor den ene kan printes én gang på kundens egen printer, mens den anden udelukkende kan læses på skærmen.

Begge udgaver er ifølge saxo.com lavet, så man ikke kan videredistribuere dem, men kun kopiere en del af indholdet over i andre programmer.

Ny redaktør hos DJ

Dansk Journalistforbunds medlemsblad Journalisten får ny redaktør fra årsskiftet. 39-årige Jakob Elkjær skifter et job som samfundsredaktør på dagbladet Information ud med redaktørstolen hos Dansk Journalistforbund. Jakob Elkjær er valgt blandt 23 ansøgere.

Jakob Elkjær afløser Annelise Mølvig, der forlod Journalisten i efteråret til fordel for en stilling som journalistisk redaktør på Flensborg Avis.

MS Biblioteket blev lukket i november

De håbede til det sidste. Men hverken Udenrigs-, Kultur- eller Integrationsministeriet ville redde Mellemfolkeligt Samvirkes Bibliotek, der derfor måtte lukke den 15. november.

- Beslutningen er truffet som en kedelig konsekvens af, at biblioteket er blevet så dramatisk nedskåret af de tre ministerier, at det simpelthen har gjort det umuligt for Mellemfolkeligt Samvirke at videreføre et offentligt tilgængeligt bibliotek i eget regi, lyder det trist fra bibliotekets leder, Helle Leth-Møller. Hun er dog ikke alene om at miste sit job, for i alt 24 ansatte er blevet skåret væk på grund af regeringens nedskæringer af hele organisationen.

På det lukkede bibliotek er målet nu at finde de rette institutioner, der kan og vil overtage bibliotekets samlinger, så studerende, journalister og andre demokratisk interesserede stadig kan få adgang til de tre samlinger, biblioteket har opbygget siden 1968.

- Der er tale om tre meget væsentlige samlinger. Og en stor del af vores materialer er ikke offentligt tilgængelige på andre biblioteker, fortæller bibliotekslederen.

U-landsbiblioteket dækker alle aspek-

En af de nu fyrede bibliotekarer, Dorrit Notarmaso. MS-biblioteket lukkede 15. november. Foto: MSB

ter inden for den politiske, økonomiske, sociale og kulturelle udvikling i udviklingslandene med en bestand på 40.000 titler og 600 tidsskrifter.

Minoritetssamlingen er en unik samling, der dokumenterer indvandringens historie i Danmark fra slutningen af 1960'erne og frem til i dag med 9.300 titler og 70 tidsskrifter.

Og Mediateket råder over 1200 titler på dokumentar- og spillefilm på VHS og dvd, der dækker tredjeverdensforhold og etniske minoriteter i Danmark.

øhrstrøm

Søg Bladudvalget

Da ét af medlemmerne af Bibliotekspressens Bladudvalg efter reglerne udtræder efter to års medlemskab, søger BF et nyt medlem af udvalget.

Bibliotekspressens Bladudvalg mødes fire gange årligt. Udvalget er sammensat af seks bibliotekarer, heraf ét medlem af BF's hovedbestyrelse, bladets redaktør, redaktionssekretær og journalist.

Vil du være med til at deltage i diskussioner om fagets og bladets udvikling, om formidling og journalistik og bladets rolle i biblioteksvæsenet, så send en ansøgning senest 31. januar 2006.

BF's hovedbestyrelse vil på sit møde i februar udpege det nye bladudvalgsmedlem.

Mail din ansøgning til bf@bf.dk, skriv i emnefeltet »Bibliotekspressens Bladudvalg.«

Observer dine lånere og lær nyt

I England har man opnået flotte resultater ved at overføre observationsteknikker fra almindelige forretninger til folkebiblioteker. For langt de fleste lånere opfører sig alligevel på nøjagtig samme måde, hvad enten de handler eller går på biblioteket.

af DANIEL ØHRSTRØM

Billedet af en fortravlet låner, der suser forbi boghylderne uden at ænse al den tætpakkede rigdom, der står lige for næsen af ham eller hende, kender de fleste bibliotekarere kun alt for godt. Sådant også i England, hvor folkebibliotekerne oplever, hvordan besøgstallene fortsat

stiger, menes udlånene falder. Til gengæld har briterne nu fundet en ny teknik til at få brugerne til at blive lidt længere mellem de offentlige boghylder.

Det fremgår af en artikel af bibliotekar Susanne Balslev fra Københavns Hovedbibliotek, der for godt en måned siden fik besøg af den engelske bibliotekskonsulent Rachel Van Riel, der til daglig leder konsulentfirmaet »Opening the Book.« Og hun har med succes opfordret de engelske bibliotekarere til at observere lånernes adfærd for at finde ud af, hvad bibliotekerne kan gøre bedre.

Metoden er hentet fra erfaringer i detailhandlen, hvor man har konstateret, at man ofte kun får fat i en særlig aktiv målgruppe, hvis man foretager brugerundersøgelser gennem de klassiske spørgeskemaundersøgelser og fokusgrupper.

Shopping-lånere

Observationerne har ført til ny viden i England, hvor bibliotekarerne generelt forestillede sig, at de fleste lånere vidste, hvad de ville låne allerede, før de kom ind ad døren – og at lånerne i hvert fald ville spørge om hjælp, hvis de manglede noget. Men de engelske observationer af lånerne viser stik imod bibliotekarernes egne

forventninger, at kun få lånere henvender sig til personalet. Og at hele 75 procent af lånerne slet ikke ved, hvad de vil låne, når de besøger bibliotekerne.

De samme lånere finder derimod de klassiske opstillinger med udadvendt bogrygge uoverskuelige. Derfor forlader 57 procent af de britiske lånere bibliotekerne uden at låne en eneste bog eller cd. En stor del af disse lånere opholder sig under fem minutter på biblioteker, før de igen vader ud til andre butikker og aktiviteter. Kort sagt opfører de fleste lånere sig fuldstændig som almindelige handlende, der køber spontant, hvis de bliver fristet af et spændende tilbud.

- Kunder forventer at blive stimuleret og fristet, ligesom de forventer, at oplevelsen er lige så vigtig som indkøbet. Tilbyder bibliotekerne dette? Spurgte Rachel Van Riel retorisk, da hun besøgte Københavns Hovedbibliotek. ■

Hele Susanne Balslevs referat af det tre timer lange besøg fra England kan læses på Københavns Hovedbiblioteks hjemmeside, hvor man også kan læse, hvad hovedbibliotekets egne lånerobservationer førte til: bibliotek.kk.dk/bibliotekerne/biblioteksudvikling/projekter/brugerobservation

**DBC lancerer
Materialevalg
på Netpunkt**

- din bibliotekspartner

**Materialevalg på Netpunkt
er en ægte webløsning
uden lokale klienter**

Spar installationer og opgraderinger

Læs mere på materialevalg.dk eller ring til Bente Schade Poulsen på 44 86 79 15

DET STORE BOGHYSTERI

Autografjægerne løb efter de kendte, de kendte løb efter kameraerne, kvinderne løb efter Benn Q. Holm, og Bjarne Reuter løb med BG Banks litteraturpris, da knap 26.000 begejstrede bogfans besøgte BogForum 2005 og dens 650 forfattermøder.

tekst DANIEL ØHRSTRØM
Illustration CLAUS SEIDEL

*"Det er forbløffende
så lidt vold, der er
her, når man tager
i betragtning, hvor
mange dødsfjender,
der er samlet under
samme tag"*

HANNE VIBEKE HOLST
i åbningstalen

Oppe fra første sal ligner Forum en gigantisk bogreol. Endnu er messehallen halvtom, men om lidt vil den blive helt fyldt op, fyldt med levende fortællinger, fyldt med mennesker og historier, der krydser hinanden – og fyldt med al det sædvanlige sniksnak og signaturjageri. Det eneste rolige messesfald i Forum foregår her klokken lidt over ni fredag morgen, hvor cafeerne endnu ligger øde hen, og de røde løbere kun bliver betrådt af de første frimodige journalister og pressefotografer.

Andægtigt lister de sig ind som enlige gæstebøger mellem boghylderne, skillevæggene, der snart vil blive spækket med spændte besøgende, mens de sidste forfattere, forlagsfolk, (fag)foreninger og boghandlere stadig slider i kald og messestand for at få stillet alle bøger, plakater og reklamesøjler på plads, inden de 650 forfattermøder skal fyres af. For det gælder jo om at gøre sig bemærket, når messen allerede ligner en uoverskuelig labyrint med sine mange små og store scener med mikrofonstativer over alt. Klar til *Det Store Boghysteri 2005*.

Netto og Ekstra Bladet

Det er succesforfatteren, Hanne Vibeke Holst, der i sidste øjeblik er blevet spurgt, om hun vil holde åbningstalen, måske fordi en anden bestseller, Johannes Møllehave, er blevet uventet syg?

- Det er forbløffende så lidt vold, der er her, når man tager i betragtning, hvor mange dødsfjender, der er samlet under samme tag, siger *Kongemordets* dronning på scenen, inden debutantprisen skal overrækkes til en ung mand, der i hvert fald ikke har nogen grund til at hade sine kærlige kritikere.

Formanden for debutantprisens jury er biblioteksleder Mona Madsen fra Birkerød Bibliotek.

- Er der en filminstruktør til stede? spørger hun kækt og forklarer, hvorfor Jonas T. Bengtsson vinder årets debutantpris:

- Den ligner jo lidt en mellemting mellem Netto og Ekstra Bladet. Men det er altså kun coveret, ikke indholdet, bedyrer hun om *Aminas breve*, der er blevet sammenlignet med både Gøgereden og Nordkraft. For bogen handler om en ung mand, der efter fire år på den lukkede vil forsøge at skabe sig en almindelig tilværelse i det normale samfund.

Uden for Store Scene er bogmessen til gengæld begyndt at vågne til sit vanlige vanvid, hvor forvirringen stiger i takt med besøgstallet: Skuespilleren Morten Grunwald og digteren Henrik Nordbrandt skal begge signere bøger hos Gads Boghandel på hvert sit tidspunkt i løbet af dagen. Men en ældre, spinkel kvinde med blød hat og fin overfrakke tager fejl af de to mænd og står spændt i kø foran Morten Grunwald med en gulnet digtsamling af Henrik

Nordbrandt, så selv den garvede Olsen Banden-skuespiller har svært ved at finde en passende grimasse, for det er desværre ikke ham, der har skrevet »Guds hus«.

Bedre end fortjent

Til gengæld er det Niels Højlund, der har skrevet sin egen selvbiografi *Bedre end fortjent*. Og da teolog og journalist Ulrik Høy interviewer den gamle højskolemand på Gylendals Tranescene, taler Højlund netop om *Guds hus*:

- Min far sagde engang til mig i en af de få fortrolige stunder, vi delte sammen, at man aldrig skulle undgå at gå i kirke, fordi præsten ikke sagde en noget, men for at søge troen selv, råber Niels Højlund med sin karakteristiske fremskudte underkæbe, der udsender ordene så højt, at han næppe havde behovet mikrofonen for at råbe sine små 200 tilhørere op:

- Man går ikke i kirke, fordi man tror. Man går da fandeme i kirke, fordi man tvivler! For kirken er ikke for de troende, men for de tvivlende, der skal have troen serveret der. Og min far cyklede hver søndag i alt slags vejr til kirke igennem 30 år, selv om præsten ikke sagde ham en rygende fis, for »der sad man nu så dejligt i sine egne tanker og snakkede med Vor Herre«, som han sagde, siger Højlund, mens ingen tilsyneladende sidder i deres egne tanker omkring ham – selv om messen allerede har forvandlet sig til det rene Babylon af bogturer, der spredes i alle retninger, dog særligt mod Søren Pilmark, Benny Andersen og Prins Henrik.

Digternes underverden

Om lørdagen er forvirringen ikke blevet mindre – måske fordi her tilsyneladende er lukket endnu flere ind. De røde løbere, der fredag morgen var tomme som tørre floder, er nu mere fyldte end Strøget på Lillejuleaften. Bogturerne roder i bogkasser og stresser fra stand til stand for at få alle stjernerne med; Ritt Bjerregaard, Poul Nyrup Rasmussen, kvindemagneten Benn Q. Holm og selv den kinesiske megastjerne Jung Chang er blandt andet på programmet, mens Rasmus Klump i fuldmandsstørrelse vader roligt forbi messens trængte rygere under de åbne emhætter, der ligner overbefolkede telefonbokse fyldt med røgsignaler. Scenen mellem scenerne er nu så surrealistisk, at jeg beslutter mig til at lade de store fisk flyde med strømmen for at dykke ned i digternes underverden. For mens langt de fleste farer fra kendis til kendis, er der også masser af spændende cyklister i syntaksen på bogmessens smalle stier.

Off Viggo

Hvedekorn har flere talenter på tapetet. De læser alle mesende op, mens mere mundhuggende mikrofonmænd og ►

Niels Højlund fortalte Ulrik Høy om sin selvbiografi *Bedre end fortjent* – og om teologi og dansk politik.

Den norske forfatter Karl Ove Knausgård fortalte om sine to roste romaner *Ude af verden* og *En tid til alt*.

Overborgmester i København, Ritt Bjerregaard, blev interviewet om sin kontroversielle bog *Mit København*.

Tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen blev et stort træklaster i Bogcafeen

kvinder i små øjeblikke får messen til at minde om Roskilde Festival (i hvert fald for kulturradikale slipsekarle) med deres spyttende poetryslam. F.P. Jac. poetiksniksnakker samtidig med Weekendavisens legendariske Lars Bukdahl, mens Ursula Andkjær Olsen fortæller sin samtalepartner om *Ægteskabet mellem vejen og udvejen*.

- En skygge er altid en afglans af en anden sol, messer hun, mens en anden digter står lidt i skyggen i nærheden, han har i hvert fald slet ikke har fået nogen scene i år. Den tidligere mangeårige bibliotekar ved Vollsrose Bibliotek og anerkendte digter Viggo Madsen står i år alene og roder begejstret i en bogkasse:

- Jeg var i Helsingør i går aftes for at læse op, så jeg besluttede at tage herhen for at få suset fra bogmessen med, dels for at se gamle bekendte og dels for at se nye bøger. Og jeg har allerede fået en morsom dedikation fra en anden forfatter, hvis hovedperson er en abe, der hedder Digos Madsen. Fra Madsen til Madsen. Det er en da bogoplevelse! udbryder han begejstret:

- Nå, Off-Viggo, som jeg plejer at sige, gnækker han og drukner igen i virvaret.

Bank, ros og rengøring

Bjarne Reuter modtager dagen efter BG Banks store litteraturpris på 300.000 kroner på Store Scene:

- Visse dage får man ros, andre dage får man bank. I dag har jeg fået begge dele, siger den folkekære forfatter, der blev kåret af læserne for romanen *Løgnhalsen* fra *Umbrien* foran Helle Helle og Janina Katz, der begge kan trøste sig med 50.000 kroner for at blive nomineret. Således går hovedprisen igen i år til den mest læste forfatter, tidligere har bestsellerne Jens Christian Grøndal og Kirsten Thorup nemlig vundet prisen. Men det er ikke kun læsermagneter, men også seermagneter, der tiltrækker søndagens besøgende. Morgenværterne Michael Meyerheim og Cecilie Frøkjær er således på spil på næsten samme tid. På Forlaget Lindhardt og Ringhofs stand 31 interviewer Frøkjær krimiprinsessen Sara Blædel om hendes nyeste bestsellerroman »Kald mig prinsesse«, og Under Uret interviewer Meyerheim rengøringsgurun Inge Norus.

- Kan du bare give mig tre gode grunde til at gøre rent? spørger Meyerheim (ganske relevant) og høster straks spontan latter fra tilhørerne, og inden Norus når at svare, at det selvfølgelig er sundt at gøre rent, forstår Meyerheim rutineret at forstærke sit hit:

- Og det må godt være gode råd...

Mænd, kvinder og giraffer

To stand-up-komikere har valgt at sætte sig ned på en anden scene. Det er Thomas Wivel og Poul Erik Carstensen, der fortsætter, hvor Meyerheim slap det stærke køn:

- Kvinder er de eneste levende væsener, der kan mønstre et massivt gruppepres fra én person, siger Carstensen og fortsætter sin mandekamp:

- Mange af de kvinder, jeg kender, siger, at jeg er en god lytter. Men sandheden er, at jeg bare ikke ved, hvad jeg skal sige til alt det lort, de hælder ud. Det, tror jeg, også er grunden til, at det altid er manden, der har høreapparat, når man møder et ældre ægtepar. For vi mænd er i stand til at tænke uden at have medhør på, påstår han, mens jeg forlader hurtignakkerne for at lytte til det nye norske vidunderbarn Karl Ove Knausgård, der fortæller om sine to bøger »En tid til alt« og »Ude af verden«. Den første er kun lige oversat til dansk, hvilket nok er en del af forklaringen på de tomme stole omkring Bogcafeen:

- Jeg forstår altså ikke noget! Jamrer en ældre herre (uden høreapparat) til sin kone, der ellers lytter opmærksomt, men går med til at gå, mens nordmanden standhaftigt læser videre på syngende norsk fra sine to meget roste bøger. En tredje bog skal fuldende trilogien.

- Det ikke gør noget, at der ikke var flere tilhørere, siger nordmanden, da han er færdig. For måske søger man – selv på bogmessen – kun det man kender i forvejen? Sådan lyder diagnosen i hvert fald på stand 31, hvor sociologen Henrik Dahl siger, at folk opsøger det de kender i forvejen og holder bestemte aviser, fordi de gerne vil bekræftes af deres egne synspunkter og fordomme. Bagefter står han med sin iøjefaldende løvemanke og forklarer en forfatterkammerat, at det skam ikke gør noget, at man kommer til at gentage sine pointer her.

- Man skal tænke på, at det ikke er de samme mennesker, der sidder tilbage og lytter, som da man startede, siger sociologen ganske rigtigt. For nogle vil jo sikkert gerne – stik imod hans egne teorier – gerne opsøge nye pointer, selv om langt de fleste nok bare vil se de giraffer, de kender fra avisen. ■

BOGMESSEN I TAL

BogForum slog i år alle rekorder med 650 forskellige forfatterarrangementer. I alt besøgte 25.869 messen. BG Banks Debutantpris gik i år til forfatteren Jonas T. Bengtsson med romanen *Aminas breve*, mens BG Banks litteraturpris, der er Danmarks største, gik til Bjarne Reuter for *Løgneren fra Umbrien*. Næste års BogForum afholdes i weekenden 17.-19. november 2006.

Cadeau eller kaos?

Debatten var hed i vinterkulden,
da 118 bibliotekarere,
tillidsrepræsentanter og
biblioteksledere mødtes i Vejle
for at udveksle synspunkter om
bibliotekernes rolle i fremtidens
borgerservice.

tekst DANIEL ØHRSTRØM
foto JAKOB BOSERUP

Det ligner åbningsscenen i en roman. Men selv om bussen, der kører langsomt gennem tågebankerne og den sneklædte skov omkring Hotel Munkebjerg i Vejle, er fyldt med bibliotekarere, er det ikke litteratur, de er samlet for at diskutere. Nej, de skal skam diskutere den tågede fremtid, der følger med strukturreformen. For nu får bibliotekarere snart muligheden for at blive en del af kommunernes borgerservice.

Nogle frygter det, andre hilser det velkomment. Og BF's konference om fremtidens borgerservice har derfor til formål at finde ud af, hvor grænsen går. For skal bibliotekarere nu udskrive skattekort og administrere boligsikring? Det er nogle

af spørgsmålene for de 118 bibliotekarere, der har tilmeldt sig konferencen med den spørgende undertitel »Kan, skal, tør og vil vi være med?«

Bør, bør ikke...

Måske kunne man også have spurgt, om bibliotekarerne må være med i planerne om at lave borgerservicecentre rundt omkring i landet. For grænserne for, hvad bibliotekarere kan få lov til, er tilsyneladende begrænsede, hvis man skal tro Jens Røyens oplæg. Han er chefkonsulent i KL og viser en overhead, hvor der er syv firkanter med forskellige opgaver, hvor bibliotekarerne kun skal påtage sig to opgaver omkring borgerservice, der vedrører informationssøgning og vejledning i digital selvbetjening:

- Det er vigtigt at fokusere på, hvad bibliotekerne bør og ikke bør. For jeg tror alle er bedst tjent med, at bibliotekerne opleves som et sted, hvor personalet er på borgernes side, siger han.

Stadsbibliotekar Rolf Hapel fra Århus, som netop er blevet udnævnt til forvaltningschef, mener til gengæld godt, at bibliotekerne kan inddrages mere og peger på fordelene ved bofællesskaber, fordi det kan være svært at vide, hvor man skal henvende sig som borger:

- Mit yndlingseksempel er den åbne linje i Århus, der har åbent hver tirsdag fra 9-12, siger han.

Biblioteksleder i Slangerup, Kirstine

Lundsgaard, har allerede gode erfaringer med bofællesskabet mellem rådhuset og biblioteket i Slangerup Kommune.

- Vores største styrke som bibliotek, der tilbyder borgerservice, er vores tilgængelighed. Og set i et større samfundsperspektiv burde der være god fornuft i mere samarbejde mellem borgerservice og biblioteker. For jeg tror ikke på, at de personlige henvendelser forsvinder om ti år, men til den tid er rådhuset måske lukket og slukket, siger hun, før spørgsmålene bliver åbnet fra salen.

Ikke hjernekirurgi

Sammenlægningskonsulent Børge Søndergaard fra Ny Hjørring Kommune melder sig straks:

- Hvad er der i vejen for, at bibliotekarere påtager sig regelstyret sagsbehandling? spørger han KL-konsulenten:

- Det er i første omgang af hensyn til bibliotekernes egen rolle i borgerservice, så brugerne ikke mister tilliden til dem, fordi de får indblik i deres personlige oplysninger, forklarer Jens Røyen, hvorefter Rolf Hapel tager ordet:

- For mig at se ville det være en naturlig udvikling, hvis biblioteker påtager sig flere borgerserviceopgaver. Selvfølgelig skal vi ikke påtage os opgaver, der kræver personlig vurdering, men regelstyret sagsbehandling kan vi da ligeså godt tage os af. Vi har netop holdt et møde med politiet, der fortalte, at ethvert normalt

”For mig at se ville det være en naturlig udvikling, hvis biblioteker påtager sig flere borgerserviceopgaver”

Rolf Hapel, Stadsbibliotekar i Århus

Hertil svarer Inger Larsen fra Frederiksværk Folkebibliotek:

- Jeg synes, at det er meget forstemmende, at vores formand kalder borgerserviceopgaverne kedelige. Hvorfor skulle det være så frygteligt at få tilført noget nyt til bibliotekerne, der på den måde kunne blive styrket som en central institution i samfundet.

Konsulent Jytte Bræmer fra Odense Central Bibliotek bakker straks op:

- Jeg tror heller ikke, at det var muligt før. Men bliver vi spurgt. Og jeg synes, at vi skal se det som udtryk for, at vores kollegaer i kommunerne regner vores kompetencer for noget, siden de gerne vil betro os de opgaver. Det er da en cadeau til vores faglighed, som vi skal tage til os, siger hun, inden Pernille Drost igen tager ordet:

- Selvfølgelig hilser både BF og jeg selv da også borgerserviceopgaverne velkomne, ellers ville vi nok heller ikke have afholdt denne her konference, men jeg tror, at det er rigtigt, hvad lektor Nanna Kann-Christensen fra Danmarks Biblioteksskole siger, når hun påpeger, at borgerserviceopgaverne sikkert vil ændre vægten af vores opgaver og roller, og det synes jeg blot, at vi skal være opmærksomme på, siger Pernille Drost. ■

Bibliotekerne er ikke nævnt i Borgerserviceloven, men flere steder er bofællesskaber mellem biblioteker og borgerservicecentre alligevel på vej. I Slangerup Kommune (billedet) har det været en realitet i flere år.

begavet menneske ville kunne lære at ekspedere pas i løbet af to uger. Det er jo ikke hjernekirurgi, siger stadsbibliotekaren.

- Vores definition er noget firkantet og det lægger vi vægt på, fordi vi befinder os i etableringsfasen. Den vision Rolf skitserer rykker egentlig visionen videre, siger Jens Røyen.

Cadeau til fagligheden

Da KL-repræsentanten er gået, bryder BF's formand, Pernille Drost, ind i debatten med en kommentar:

- Jeg er enig i, at vi skal tage opgaven op.

Men jeg kan samtidig godt blive lidt bekymret for, hvad det kan betyde for vores rolle som kulturinstitution. Jeg talte med Jens Røyen i frokostpausen, og han har jo faktisk lidt ret, når han spørger, hvorfor det først er nu, at vi reagerer. For vi har jo faktisk haft muligheden for at få en del borgerserviceopgaver i flere år. Og det er jo nok, fordi vi er bange for at miste terræn og stillinger, at vi først reagerer nu for at påtage os de opgaver, som mange nok ikke har syntes var specielt spændende, siden den ikke er blevet taget op tidligere, siger hun.

Biblioteksstyrelsen flytter i bofællesskab

af DANIEL ØHRSTRØM

Biblioteksstyrelsen har planer om at flytte væk fra Nyhavn i et bofællesskab med to andre styrelser og et admini-

strationscenter under kulturministeriet.

I skrivende stund er Biblioteksstyrelsen, Kulturarvestyrelsen, Kunststyrelsen og administrationscenteret allerede ved at få de sidste forhandlinger på

plads, inden de kan overtage en adresse midt i København på H.C. Andersens Boulevard 2, hvor revisionsfirmaet Deloitte i øjeblikket er ved at rykke ud.

- Meningen med bofællesskabet er, at vi skal have fælles kantine, reception og mødelokaler, men der er ikke tale om nogen sammenlægning, siger Biblioteksstyrelsens direktør, Jens Thorhauge:

- Det er de to andre styrelser, der har taget initiativet til bofællesskabet, fordi de begge skulle flytte alligevel. Og vi kunne godt se ideen i bofællesskabet, der kommer til at give os mere for pengene.

Flytningen bliver på den måde en 0-sumsløsning, der giver os bedre faciliteter for de samme bevillinger, forklarer Jens Thorhauge, der regner med, at forhandlinger går igennem inden årsskiftet, så bygningen kan blive færdiggjort til indflytning i efteråret 2006. ■

Det er denne bygning på H.C. Andersens Boulevard 2, som de tre styrelser er ved at forhandle om indflytning i. Foto: Torben Åndahl/polfoto

Videoovervågning • Varesikring • Kildemærkning • Adgangskontrol • Tyverialarmer • Mekanisk sikring • Tågesikring

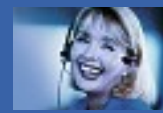
Er dit bibliotek sikret mod svind?

ADT er i dag Europas såvel som verdens største og mest omfattende sikringsfirma. Vi sikrer alle slags virksomheder mod tyveri og er som sådan totalleverandør af tyverialarmer, videoovervågning, adgangskontrol, varesikring, mekanisk sikring, brandalarmer, vagttjenester, RFID, tågesikring og andet udstyr til sikring af værdier.

Vores mål er naturligvis at projekttere, levere, installere og yde service på sikringskomponenter og -systemer - men i højere grad at give den korrekte rådgivning og vejledning, så vore kunder ender med netop den løsning, der passer til deres specifikke behov.

Vi sikrer alt, der har værdi for dig...

Ring for en uforpligtigende besigtigelse af dine lokaler på: 7080 7000

7080 7000

tyco / Fire & Security

Over 40 og færdig – med legater?

Birthe Eiersted har søgt et legat til et absolut relevant projekt, men hun er faldet for alderskriteriet i en fundats, som hun finder aldeles utidssvarende. Er vi dog ikke kommet videre, spørger hun.

Det danske biblioteksvæsen vil gerne være med blandt de fremmeste, når det drejer sig om organisation, ledelse, læring og kompetenceudvikling. Vi har i årevis arbejdet med faggrænser for at give alle en mulighed for et mere interessant arbejdsliv. Som medarbejdere opfordres vi til at tage ansvar for egen læring. Den daglige leder er en saga blot, vi indgår i selvstyrende teams, vi fortæller gode historier og forsøger at løse konflikter, men først og fremmest sætter vi låneren i centrum, både direkte og med hjælp til selvhjælp, vi har nu i udlånet også rollen som undervisere. Centralt står, at vi er, om ikke herrer over situationen, så dog ansvarlige i langt højere grad end nogensinde før. Det er en udfordring og en stor tilfredsstillelse.

På Silkeborg Bibliotek indgik vi i januar 2004 samarbejde med Gjern Kommune, der har et befolkningstal på ca. 8.000 mennesker og 5 små biblioteksenheder. Samarbejdet startede som et 2-årigt projekt, hvor Biblioteksstyrelsen bl.a. gav tilskud fra Udviklingspuljen, da samarbejdet skal afdække, om små enheder fortsat er bæredygtige ved hjælp af bl.a. ny teknologi, nye roller og efterfølgende nye lånerprofiler. Det interessante skal naturligvis ses i lyset af den kommende kommunalreform, hvor det eksperiment, vi er midt i, vil blive hverdagskost mange steder i Danmark. I den forbindelse fik jeg i forsøgsperioden flyttet en del af mine timer på Silkeborg Bibliotek til Gjern sammen med en kollega, idet det var meningen, at vi bl.a. skulle fungere som brobyggere mellem de to meget uens systemer.

I det tidlige forår 2005 blev der annonceret en international konference i Finland med titlen »Small Libraries – Networking makes us stronger.« Den blev vi i Gjern/Silkeborg opmærksomme på, da det viste sig, at indholdet var meget spændende og relevant i forhold til vores situation. Vi besluttede i Gjern, at jeg skulle deltage – så egentlig var det nu »kun« et spørgsmål om økonomi. På trods af sammenlægningen har Gjern sit eget budget, og kursuskontoen er, som man kan forestille sig, af de mere ydmyge.

Samtidig blev vi opmærksomme på et rejselegat, indstiftet af Århus Amts Biblioteksforening. Rejselegatet nævnes i en bisætning i artiklen »Samarbejde over grænser« af Århus' stadsbibliotekar Rolf Hapel Bibliotekspressen, nr. 14/2005. Af fundatsen fremgår det, at »rejselegatet gives som medfinansiering til deltagelse i konferencer, studierejser, efteruddannelsesaktiviteter el. lign. i udlandet. Formålet er at fremme international erfaring samt at

tilføre nye kompetencer og ny inspiration til enkeltmedarbejdere og til biblioteksområdet som helhed«. Af fundatsen fremgår det også, at ansøgeren skal være under 40!!!

En sådan havde vi ikke, men da vi dog syntes, at vi havde en god sag, kontaktede jeg bestyrelsens sekretær og blev opfordret til at søge, på trods af alderens tyngde.

Bestyrelsens besluttende møde lå senere, men jeg rejste til Finland, hvor jeg oplevede spændende ting, mødte interessante mennesker, og så meget anderledes indrettede biblioteker.

Vel hjemkommen modtog jeg et svar på min ansøgning til Århus Amts biblioteksforening, og som det ikke kan undre, siden jeg har skrevet dette indlæg, fik jeg afslag.

»Det projekt, som du søger om penge til, lyder utroligt spændende. Specielt i forbindelse med kommunesammenlægningerne kan det måske medvirke til, at de små biblioteker ikke nødvendigvis må lukke, men kan hvile i sig selv til glæde for de mindre lokalsamfund.

Efter mange overvejelser enedes bestyrelsen dog om, at din ansøgning desværre ikke kunne imødekommes. Begrundelsen er, at fundatsens aldersbetingelse ikke er opfyldt.«

Jeg må formode, at aldersklausulen er indsat for at »regulere en adfærd«.

Er vi dog ikke kommet længere? Hvordan harmonerer dette med de i første afsnit nævnte visioner og organisationstiltag. Er det ikke netop meningen, at vi som bevidste medarbejdere skal se på helheden, at vi skal sende de kolleger af sted, for hvem det er mest relevant? Jeg kan ikke få dette formynderi til at stemme overens med det, der dagligt forventes af mig i mit arbejdsliv. Derfor har jeg svært ved at acceptere afslaget, også fordi jeg ved, at der ikke var andre ansøgere overhovedet.

Jeg har naturligvis nævnt sagen for flere kolleger, og reaktionen har været, at på en moderne arbejdsplads kan man sagtens vælge mellem relevante kandidater til både »det sjove« og det faglige. Det gør vi selv ofte i forbindelse med kurser og studierejser. Og rent principielt harmonerer beslutningen i øvrigt ikke med, at man nu til dags ikke kan annoncere efter en servitrice uden at skrive m/k, eller hvor det er grænsende til kriminelt at bruge udtryk som »yngre« om en medarbejder i en stillingsannonce.

Personligt finder jeg den form for styring og adfærdregulering, som ligger i fundatsens aldersbetingelse både formynderisk og aldeles utidssvarende.

Jeg kom som sagt til Finland og fik en god oplevelse. Jeg skulle heller ikke selv finansiere turen, men et tilskud ville have lunet og desuden betydet, at der kunne prøves flere sjove ting for at gøre de små biblioteksenheder interessante. Men sådan er der jo så meget...

Birthe Eiersted er bibliotekar på Silkeborg Bibliotek.

Universitetsbibliotekets chef:

- En fantastisk mulighed

Michael Cotta-Schönberg har i en alder af 60 år startet en karriere som chef for det nye Københavns Universitetsbibliotek. Chefen ville helst indføre tvungen jobrotation fra 1. januar, og så skal der gøres noget ved bibliotekarernes fagfaglige underskud, og Københavns Universitet skal sættes i centrum.

af HENRIK HERMANN
foto JAKOB BOSERUP

- **Hvorfor jeg har** taget det her job? For 10 år siden sagde jeg, at der kun var én anden stilling, der ville interessere mig, og det var hvis de gendannede universitetsbiblioteket. Det er det mest spændende *andet job*, jeg overhovedet kan forestille mig i forhold til det, jeg havde i forvejen som direktør for Handelshøjskolens Bibliotek.

Michael Cotta-Schönberg er tændt på den store opgave, han pr. 1. september er

blevet udnævnt til: At samle Københavns Universitetsbibliotek til ét stærkt bibliotek og dernæst stå i spidsen for ét samlet bibliotek.

Han har sagt ja til opgaven, selv om hans oprindelige fremtidsplaner handlede om, at han om nogle år skulle »gå ned i charge« som han udtrykker det og eksempelvis få en stilling som forskningsbibliotekar. Men her var simpelthen et overraskende tilbud i biblioteksverdenen, Michael Cotta-Schönberg slet ikke kunne sige nej til.

- Tanken om at gendanne Københavns Universitetsbibliotek som ét samlet bibliotek, der rejser sig efter alle de adskillelser, det har været udsat for gennem hundrede år, det synes jeg, er spændende, og jeg er bæret over at blive udnævnt til chef for denne konstruktion.

Københavns Universitetsbibliotek er Danmarks ældste, nemlig fra 1482. Det Kongelige Bibliotek er Danmarks næste ældste, det er grundlagt i 1648.

- Men jeg kan da sige, at vi under sammenlægningen ikke vil bruge deres ungdom imod dem, lyder det spøgefuldt fra Michael Cotta-Schönberg

- At universitetet har tilsluttet sig sammenlægningen med DNLB (Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek,

red.) har været en afgørende faktor. Og det er rigtigt at gøre det. Nogle gange skal man se på en konstruktion og så sige: Hvordan ville man gøre, hvis man skulle starte forfra. Ingen mennesker ved deres fulde fem ville i dag finde på, at Københavns Universitet skulle have to forskellige biblioteker uafhængigt af hinanden, siger Michael Cotta-Schönberg.

Strategien højt prioriteret

De overordnede rammer for sammenlægningen er afstukket af Kulturministeriet, men strategien for det sammenlagte bibliotek er den Michael Cotta-Schönberg og resten af ledelsen arbejder med, og det handler naturligvis om at inddrage medarbejderne og om at få skabt en ny identitet.

- Strategien skal jo udføres af medarbejderne, så jeg vil lytte til dem. Jeg vil bestræbe mig på at lytte til alternativer og kritik, som kan gøre tingene bedre. Men jeg kan med sindsro sige, at strategien og strukturen ikke bliver et sammensyet konsensus-kludetæppe.

- Jeg mener, at man skal være realistisk, og jeg er ikke tilbøjelig til at pakke tingene ind i lyserødt vat. Det er vigtigt at få opbygget en identitet. Et af midlerne er at yde en rigtig god service. Min erfaring er,

- Når man har været chef det samme sted i 20 år, giver det så lang en kontinuitet i ledelsesfunktionen, at det i sig selv begynder at blive et problem, siger Michael Cotta-Schönberg, der hellere ville være chef for det nye Københavns Universitetsbibliotek frem for at gå ned i charge og blive forskningsbibliotekar.

Om sammenlægningen

Københavns Universitetsbibliotek er Danmarks ældste bibliotek – grundlagt i 1482. Kulturministeriet har i juni 2005 besluttet at reorganisere universitetsbiblioteksfunktionen for Københavns Universitet igennem en sammenlægning af de to hidtidige, selvstændige universitetsbiblioteker Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek. Det sker for at skabe ét fælles bibliotek, der styrker og samordner biblioteksbetjeningen af Københavns Universitet. Københavns Universitetsbibliotek udgør sammen med Nationalbiblioteket de to bibliotekssøjler i Det Kongelige Biblioteks fremtidige organisation. Ledelsen udgøres af Det Kongelige Biblioteks direktør, Erland Kolding Nielsen, af universitetsbibliotekets vicedirektør Michael Cotta-Schönberg, mens Steen Bille Larsen er vicedirektør for nationalbiblioteksdelen.

“Enhver ny medarbejder i bibliotekssektoren burde tage rundt og arbejde tre eller fire forskellige steder i de første ti år af sin karriere”

at det er stærkt identitetsskabende, for der er intet medarbejderne bliver så stolte af, som når de har leveret god service, og folk er glade for det.

Hans strategioplæg har arbejdstitlen *Københavns Universitet i centrum*.

- Vi skal klart prioritere Københavns Universitet, det er vores primære målgruppe.

1. januar ophører navnet Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek med at eksistere, monogrammet forsvinder og bliver erstattet af Det Kongelige Biblioteks kronemonogram. Spørgsmålet er så om biblioteket kommer til at hedde Københavns Universitetsbibliotek, Nørre Allé eller måske Fakultetsbiblioteket for Naturvidenskab og Sundhed, men det er et følsomt spørgsmål som endnu ikke er afgjort.

Rotationsordning

Michael Cotta-Schönberg drømmer om at lave en effektiv rotationsordning for bibliotekarere, for han mener, at det vil give bibliotekarerne større udsyn og forøge deres kompetencer.

- Jeg kunne forestille mig en ordning, hvor vi kunne indlægge et par år på et folkebibliotek og et par år på de andre afdelinger af Det Kongelige Bibliotek og an-

dre københavnske universitetsbiblioteker. Jeg vil også gerne have ansat bibliotekarere med baggrund i folkebibliotekerne, for jeg synes, at folkebiblioteker og forskningsbiblioteker har meget at lære af hinanden. Det synes jeg er en helt naturlig ting.

Hvorfor er det en god idé med rotation?

- Det vil give større kompetencer, folk kan se tingene i et større perspektiv. Det er meget farligt for et bibliotek, hvis perspektivet bliver for ensartet og bibliotekarerne for eksempel kun kender én brugergruppe. Så risikerer man at få en lidt for lokal forståelse for tingene, mens verden ruller forbi udenfor, og man opfanger ikke de nye signaler. Enhver ny medarbejder i bibliotekssektoren burde tage rundt og arbejde tre eller fire forskellige steder i de første 10 år af sin karriere, det vil gøre den enkelte medarbejder dygtigere.

- Vi har selvfølgelig også strålende medarbejdere, som ikke har været i rotation, men hvis man skal tilrettelægge et udviklingsforløb og lave systematisk kompetenceudvikling, så er et af de stærkeste elementer, at man har arbejdet forskellige steder. Og at man har været på studierejser, for perspektivet skal være anderledes end det, man ser fra sit eget vindue. Og jeg håber, at vi i de kommende år blandt en gruppe af biblioteker i københavnsområdet kan få etableret en rotationsordning.

Kobles til lønsystemet

Michael Cotta-Schönberg ville helst indføre tvungen rotation af alle nye medarbejdere pr. 1. januar 2006. Om man skal være to eller tre år i samme stilling, inden man skal videre, har han ikke lagt sig fast på.

Tvungen rotation, er det noget medarbejderne vil juble over?

- Jeg tror, at de unge medarbejdere, der kommer lige fra biblioteksskolen, nærmest vil forvente en sådan ordning, for mange synes måske ikke, det er helt spændende at tænke på, at de skal være det samme sted de næste 50 år. Så hvis vi ligefrem bygger ind i deres ansættelse eller stilling, at de skal afprøve forskellige muligheder, så tror jeg faktisk, de vil synes, det er sjovt.

- Men ældre medarbejdere vil måske være fyldt med skræk over en ordning, hvor de blev jaget rundt hvert andet år. Det skal formentligt være frivilligt for de allerede ansatte, og funktionsperioden de enkelte steder skal nok være længere end to år, men jeg kunne godt tænke mig en rotationsordning, der var knyttet til lønsystemet, hvis dette er muligt. Når det er stærkt kompetencegivende at have prøvet forskellige ansættelser, så synes jeg, det er helt naturligt, at det afspejles i lønudviklingen. Jeg vil hellere se lønudvikling, der er baseret på dynamik frem for anciennitet.

Det fag-faglige underskud

Michael Cotta-Schönberg understreger, at alle faggrupperne står overfor væsentlige tilpasninger og udfordringer i forbindelse med fremtidens universitetsbibliotek.

- For bibliotekargruppens vedkommende er det en positiv forudsætning, at den igennem årene dygtigt og engageret er gået ind i den elektroniske biblioteksverden. Men hvis det kommende universitetsbibliotek skal gøre sig gældende som en interessant partner for universitetet, vil det være nødvendigt, at bibliotekets »fag-faglige« kompetence styrkes væsentligt, og her har universitetsbibliotekernes bibliotekarere ►

kargruppe som helhed det problem, at den lider af et »fag-fagligt« underskud, siger Michael Cotta-Schönberg.

- Der mener jeg, at det er betænkeligt, at bibliotekargruppen – også i universitetsbibliotekssektoren fokuserer så eksklusivt på de bibliotekariske kompetencer – også i efteruddannelsen og overbygningsuddannelser.

Forskningsbibliotekarerne

Han ønsker bestemt ikke, at der skal være færre forskningsbibliotekarere eller fagreferenter, men deres funktion skal være helt anderledes.

- Deres rolle har hidtil været baseret på backoffice-processer og bogvalg, emne-data og så videre. Men jeg ser den moderne fagreferent, som en biblioteksmedarbejder, der er i brændpunktet mellem universitet og biblioteket. Som ikke sidder i et elfenbenstårn, men er ude i de faglige miljøer og yder god service. Jeg mener, det er vigtigt, at fagreferenten har en tværfaglig kompetence, for eksempel en bachelor kombineret med en biblioteks- eller it-overbygning.

Skæv kompetenceudvikling

- Jeg synes, det er en forkert model, at bibliotekarere i deres kompetenceudvikling

satser på endnu mere bibliotek, jeg ser hellere, at bibliotekarernes uddannelse kombineres med et fagligt område. Biblioteksuddannelsen er inde på et skævt spor, man satser på højt uddannede biblioteksfolk, der ved en masse om bibliotekssystemer, men så ved de ikke så meget om det fag-faglige på et universitet.

Michael Cotta-Schönberg kunne for eksempel tænke sig en bibliotekaruddannelse på bachelorniveau kombineret med et uddannelsesmodul i eksempelvis kunsthistorie.

- Hvis universitetsbibliotekets fremtid er faglig fokusering, så nytter det ikke noget med en masse ansatte, der kun kan bibliotek. Hvis de ikke vil det anderledes, så tror jeg, at de marginaliserer sig.

Michael Cotta-Schönberg understreger endnu en gang, at den nye konstruktion ikke bliver det, han kalder et konsensuskludetæppe.

- Jeg kan ikke sige helt nøjagtigt, hvordan vi gennemfører fusionen, for vi diskuterer stadig forskellige modeller, jeg ved kun én ting: Det ender helt sikkert ikke med en omhyggeligt sammenskrudning af ting, der gør, at vi fortsætter som om intet var hændt. Det bliver anderledes. Det bliver ikke business as usual. ■

Det Kongelige Biblioteks direktør

Erland Kolding Nielsen glæder sig

over den store biblioteksfusion

og det nye Københavns

Universitetsbibliotek, som nu vil

kunne betjene brugerne bedre.

Men han troede ikke, at det ville

ske i hans tid som direktør.

- Det havde

af HENRIK HERMANN

Erland Kolding Nielsen blev pludselig en dag sent i april 2004 bedt om at udarbejde et fortroligt notat til Kulturministeriet. Notatet måtte direktøren lave over stok og sten, men færdigt blev det, og det bærer titlen *Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige bibliotek. Organisations- og strukturovervejelser ved en evt. sammenlægning.*

Erland Kolding Nielsen var ved sin udnævnelse som leder af Det Kongelige Bibliotek i 1986 en svoren tilhænger af en sammenlægning af det daværende UB1 og KB, han har ligefrem talt om en indbygget dysfunktion ved at have to parallelle universitetsbiblioteker. Derimod var der allerede i 1984 truffet beslutning om at udskille og selvstændiggøre UB2, der tog navneforandring i 1990, og ved chefskiftet i 1993 blev spørgsmålet om en ny sammenlægning ikke rejst fra nogen side.

I sommer fulgte imidlertid beslutningen om at lægge Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek sammen med Det Kongelige Bibliotek.

- Jeg havde ikke troet, at dette ville ske i min tid som direktør, men det er en helt rigtig beslutning, og den vil være til gavn

Blå Bog

Kulturministeriet har pr. 1. september udnævnt Michael Cotta-Schönberg til vicedirektør for Det Kongelige Bibliotek med funktion af chef for Københavns Universitetsbibliotek.

Cotta-Schönberg er magister i psykologi fra Københavns Universitet i 1973, og bachelier i filosofi fra Universitet i Louvain 1967. Den nye vicedirektør er 60 år og har en lang forudgående karriere i forskningsbibliotekssektoren, siden 1978 afdelings- og institutionschefniveau. Han startede sit virke som studentermedhjælp ved Det Kongelige Bibliotek og biblioteket ved Københavns Universitets Institut for Psykologi 1970-73, blev forskningsbibliotekar og fagreferent i psykologi ved Det Kongelige Bibliotek og Universitetsbibliotekets 2. Afdeling 1973-78, og førstebibliotekar for Kontakt- og Oplysningsafdelingen 1978-1985. Siden 1985 har han været overbibliotekar/biblioteksdirektør ved Handelshøjskolens Bibliotek i København. Fra 2003 har han været formand for Forskningsbibliotekernes Chefkollegium, der omfatter lederne af de 11 største forskningsbiblioteker.

Han har en omfattende publikations- og foredragsvirksomhed især inden for biblioteksorganisation og strategisk udvikling. For nylig har han skrevet om »Improvisation som ledelsesform« og for tiden er han privat i gang med at oversætte renæssancepaven, Pius II's selvbiografi (død 1464) fra latin.

Foto: Jakob Boserup

jeg aldrig troet muligt...

for Københavns Universitet, siger Erland Kolding Nielsen.

Et års ventetid

Da han havde lavet sit notat til ministeriet, minutiøst og grundigt, blev det nærlæst, og ministeriet spillede efter mange og lange overvejelser ud med sammenlægningen lidt over et år senere. En samarbejdspartner frem for to vil ifølge Erland Kolding Nielsen give universitetet langt bedre muligheder for at præge bibliotekets virke. En udvikling, der er i pagt med den udvikling, der i disse år sker med Københavns Universitet, mener han.

- Skulle nogen blive nervøs for, at styrkelsen af universitetsbiblioteket kommer til at ske på bekostning af nationalbiblioteket, så kan jeg berolige med, at Københavns Universitet flere gange har understreget, at universitet er meget opmærksom på, at varetagelsen af de nationale opgaver ikke må lide overlast. For universitetet har brug for både nationalbiblioteket og universitetsbiblioteket, mener Erland Kolding Nielsen.

Tidligere rektor for Københavns Universitet, professor Ove Nathan, der var rektor indtil 1993, formulerede det i forbindelse med den tidligere sammen-

lægning således: »Københavns Universitet har da så sandelig store fordele af at have et universitetsbibliotek, der også er landets nationalbibliotek«.

Erland Kolding Nielsen fortæller til Bibliotekspressen, at han inden sammenlægningen mellem det tidligere UB1 og Det Kongelige Bibliotek havde undersøgt sagen grundigt, faktisk havde han taget Ove Nathan i ed om beslutningen. Det er jo klart, at havde universitetet været modstander dengang, ville det have været en besværlig eller umulig opgave.

Godt samarbejde

Erland Kolding Nielsen understreger også, at samarbejdet mellem det mellem Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket i Århus har udviklet sig meget frugtbart i den sidste halve snes år.

- Det har været en bevidst politik og strategi fra min side. Med sammenlægningen af DNLB og Det Kongelige Bibliotek får det nye KB samme opgaver og funktioner på universitetsbiblioteksområdet, som Statsbiblioteket har. Jeg er sikker på, at dette vil styrke og berige samarbejdet mellem de to institutioner yderligere til gavn for universiteterne og andre brugere. Kulturministeriet ønsker en sådan udvikling,

og vi skal nok levere den vare, siger Erland Kolding Nielsen.

Da Erland Kolding Nielsen d. 22. juni orienterede medarbejderne om sammenlægningen, sagde han blandt andet, at det fremover bliver alt andet end status quo på området:

- Til de medarbejdere, der har været ansat i mere end 20 år, eller som kan huske tilbage til tiden før 1986, er det mig magtpåliggende at understrege, at sammenlægningen ikke på nogen måde er en tilbagevenden til de forhold, som var gældende for UB I, UB II og KB under det gamle Rigsbibliotekarembetet før 1986. Det var en konstruktion med indbyggede dysfunktioner. Jeg har tidligere og allerede før 1986 udtalt, at det var en »syg konstruktion«, jeg har aldrig været tilhænger af den, og vi vender ikke tilbage ad gamle udtrådte spor. Der er ikke tale om et over- eller underordningsforhold imellem flere institutioner, men om én integreret institution med to sideordnede og ligeværdige formål og opgaver. Og ligesom sammenlægningen af KB og UB I i 1989-90 var en succes og til fordel for begge parter, skal vi yde vort bidrag til, at historien gentager sig i 2005-06. ■

Stillingsopslag

Alle henvendelser vedrørende stillingsopslag rettes til:
DG Media as, Studiestræde 5-7, 1455 København K, Tlf. 70 27 11 55,
fax 70 27 11 56, e-mail: epost@dgmedia.dk
Bemærk venligst, at fristerne nedenfor kun gælder stillingsannoncer.

Frister for stillingsopslag

Bibliotekspressen 1/2006 – Udkommer 11. januar
Sidste indleveringsdag 15. december kl. 12
Tidligste ansøgningsfrist 24. januar
Bibliotekspressen 2/2006 – Udkommer 25. januar
Bestillingsfrist 10. januar kl. 12
Tidligste ansøgningsfrist 7. februar
Bibliotekspressen 3/2006 – Udkommer 8. februar
Bestillingsfrist 24. januar kl. 12
Tidligste ansøgningsfrist 21. februar

Råd og anbefalinger ved ansøgning

Stillingsannoncer optrykkes almindeligvis uden en BF-note – men er en sådan påført, bedes du bemærke dette. BF anvender følgende noter:
A: Der består uoverensstemmelse mellem BF og ansættelsesmyndigheden. Stillingen må ikke accepteres uden BF's godkendelse.
B: Der er tale om en deltidsstilling (under 29,6 timer pr. uge). Det er ikke oplyst om der udstedes frigørelsesattest. En frigørelsesattest skal udstedes fra begyndelsen af et ansættelsesforhold, hvis der skal udbetales supplerende dagpenge.
C: Ansøgere bedes kontakte BF's Faglige Afdeling

Generelt ved jobansøgning (offentlig og privat)

BF har uddelegeret aftale- og forhandlingsretten til den lokale BF-tillidsrepræsentant, kontaktperson eller AC-tillidsrepræsentant. Derfor: inden du accepterer en tilbudt stilling, skal du kontakte den lokale repræsentant vedr. dine løn- og ansættelsesvilkår. Findes ingen lokal repræsentant kontaktes Faglig Afdeling i BF. Ved tilbud om ansættelse i en bibliotekslederstilling kontaktes altid Faglig Afdeling.
NB: Sig aldrig din nuværende stilling op før evt. tillægsforhandlinger er afsluttet!

Offentlig ansættelse

Akademikernes Centralorganisation (AC) – og dermed BF – har overenskomst med de (amts)kommunale arbejdsgivere samt staten og H:S. Lønindplacering sker på skalaen efter Ny Løn, men samtidig skal der ske en vurdering af om der i henhold til overenskomsten kan forhandles funktions- og/eller kvalifikationstillæg. Denne vurdering foretages sammen med den lokale tillidsrepræsentant, der også gennemfører forhandlingen. Er du aflønnet efter gammelt lønsystem, kan denne aflønning opretholdes ved umiddelbar overgang til anden stilling indenfor overenskomstens område (2-måneders-grænsen).

Privat ansættelse

AC/BF har overenskomst med enkelte private arbejdsgivere, men de fleste ansættes på individuel kontrakt, hvor man selv forhandler sin løn. BF udgiver til brug herfor en årlig Privatlønsstatistik og har udarbejdet et forslag til kontrakt for privatansatte bibliotekarer, incl. vejledning. Se: www.bf.dk
BF anbefaler, at du inden underskrift på kontrakt/ansættelsesbrev kontakter Faglig Afdeling for vurdering af kontraktens vilkår.

Medarbejder til Teknisk Afdeling på Brøndby-Bibliotekerne

Fra 1. februar 2006 bliver en stilling på 37 timer ledig i Teknisk Afdeling på Brøndbyøster Bibliotek.

Afdelingen varetager for kommunens 3 biblioteker bestilling, modtagelse og klargøring af indkøbte materialer. Medarbejderne henter dataleverancer, håndterer tidsskrifter, fører budgetkontrol, leverer økonomirapporter samt mange andre centrale opgaver. Der arbejdes med elektronisk materialevalg og webbetaling.

Afdelingen er bemannet med 2 fuldtidsansatte samt 14 timer af fuldtidsstilling delt med udlånsekspeditionen.

Arbejdet foregår i tæt samarbejde med materialevalgscheferne for voksen- og børneområdet.

Vi søger en medarbejder der ...

- * er interesseret i processerne i en teknisk afdeling
- såvel tilrettelæggelse som deltagelse i produktionen
- * kan fungere som tovholder
- * er indstillet på forandringer og nytænkning
- * er god til at samarbejde til alle sider

Om du er bibliotekar eller biblioteksassistent er ikke så afgørende. Det vigtigste er, at du finder opgaverne spændende og har lyst til at medvirke i både nuværende og nye opgaver.

Afdelingen inddrages i 2006 i forsøg med øget udlicitering af en stor del af afdelingens funktioner. Den nye medarbejder skal have lyst til at deltage aktivt i denne afestning.

Vi tilbyder

- * et varieret job
- * et velfungerende samarbejde med engagerede kolleger
- * en arbejdsplads med vægt på trivsel og udvikling
- * faglige udfordringer

Løn- og ansættelsesvilkår

Ansættelse sker efter gældende relevante overenskomst. Lønnen forhandles efter principperne i Ny Løn.

I Brøndby Kommune er der en generel politik om, at nyansatte skal forevise straffeattest.

Brøndby Kommune er en røgfri arbejdsplads.

Nærmere oplysninger

Om stillingen kan fås hos kulturchef Gert Fabrin på tlf. 4328 2001, eller hos vicekulturchef Birgitte Bang Mikkelsen på tlf. 4328 2006. Du kan læse mere om Brøndby-Bibliotekerne på: www.brondbybibliotekerne.dk.

Ansøgningsfrist: 27. december 2005.

Ansøgning vedlagt relevante bilag sendes til

BRØNDBY KOMMUNE

Kulturforvaltningen

Brøndbyøster Boulevard 22, 2605 Brøndby.

LEDER

Biblioteket Blågården

Biblioteket Blågården søger ny leder den 1. marts 2006 eller snarest herefter.

Biblioteket hører til blandt de større Københavnske biblioteker med et udlånstal på 300.000 og et besøgstal, der runder de 200.000. En stor it-afdeling, der fungerer som læringscenter med blandt andet intensiv bruger-undervisning, indgår som en integreret del af bibliotekets virksomhed.

Biblioteket ligger i hjertet af Indre Nørrebro i et inspirerende og aktivt miljø, og indgår i et tæt samarbejde og samspil med diverse lokale aktører. Bydelen er under stærk og dynamisk udvikling med mange studerende og unge, børnefamilier og borgere med anden etnisk baggrund end dansk.

Vi søger en leder, der

- vil være åben, synlig og handlekraftig
- er engageret og udviklingsorienteret
- har lyst og evner til at afsøge nye faglige grænser
- kan fungere som en konstruktiv problemløser i en ofte hektisk hverdag
- sammen med ledergruppen vil være med til at formulere visioner og mål – og omsætte dem til handling i det københavnske biblioteksfællesskab.

De københavnske biblioteker er grupperet i netværksområder bestående af et antal samarbejdende biblioteker under og refererende til en fælles områdechef. Biblioteket Blågården er i netværkssamarbejde med det andet Nørrebro Bibliotek og de to Østerbro Biblioteker. Den nye leder indgår i netværkets ledelsesgruppe.

Vi tilbyder en spændende arbejdsplads med 12 aktive og selvstændige medarbejdere, der stiller store krav til os selv og vores leder.

Du kan læse mere om Biblioteket Blågården på www.bibliotek.kk.dk/bla

Yderligere oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til områdechef Karin Elkjær, telefon 39 29 94 27 (Øbro Bibliotek – Jagtvej) eller bibliotekar Kirsten Egebo, telefon 35 37 82 00 (Biblioteket Blågården).

Løn og ansættelsesforhold

i henhold til gældende overenskomst og principperne i Ny Løn.

Københavns Kommune ser mangfoldighed som en ressource og værdsætter, at medarbejderne hver især bidrager med deres særlige baggrund, personlighed og evner.

Ansøgningsfrist

tirsdag den 3. januar 2006 kl. 12.00.

Ansøgning sendes til

Områdechef Karin Elkjær
Øbro Bibliotek – Jagtvej
Jagtvej 227
2100 København Ø

www.kk.dk

KØBENHAVNS KOMMUNE
Kultur- og Fritidsforvaltningen

www.genmab.com

TECHNICAL DOCUMENTATION ASSISTANT

Are you prepared to be part of an innovative biotech company? Your role is to maintain our EDMS template system and perform document authoring/template support. You have an understanding of QA principles. Check www.genmab.com for additional information.

Genmab A/S • Toldbodgade 33 • DK-1253 Copenhagen K

B A L L E R U P

Søg dit nye job på www.ballerup.dk/job

Børnebibliotekar - engageret

Ballerup Børnebibliotek søger engageret børnebibliotekar, som med kreativitet og energi har lyst til at arbejde i et aktivt børnebibliotek fra 1.3.2006, 31 timer om ugen. Du vil være med til at videreudvikle bibliotekstilbudet virtuelt og fysisk, overraske, skabe forundring og inddrage børn og unge.

Ansøgningsfrist: 27. december 05

Jobnummer: 05-564

Læs mere om jobbet og send din ansøgning online:

www.ballerup.dk/job

Åben & Udfordrende Ballerup Kommunes fælles værdier er grundlaget for alt, hvad vi gør. Vi går nye veje og har nedlagt de traditionelle forvaltninger til fordel for en åben, tværfaglig organisation, som lægger op til samarbejde og nye måder at løse opgaverne på. For at fremme ligelig kønsfordeling og etnisk ligestilling opfordrer vi både personer med dansk og anden etnisk baggrund til at søge.

Det Grønlandske Landsbibliotek – Nunatta Atuagaateqarfia søger bibliotekar

Vi søger en bibliotekar, DB eller cand.scient.bibl., der er initiativrig og ikke er bange for nye udfordringer. Gerne med interesse i og viden om Grønland. Stillingen er placeret ved bibliotekets Nationalbiblioteksfunktion Groenlandica.

**Se stillingsopslaget på vores hjemmeside: www.katak.gl
Tiltrædelse 1. februar 2006 eller efter aftale.**

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til landsbibliotekar Elisa Jeremiassen elisa@katak.gl eller til Groenlandica afdelingsleder Erika Nielsen Baadh erika@katak.gl

Ansøgningsfristen er den 06. januar 2006

*Nunatta Atuagaateqarfia
DET GRØNLANDSKE LANDSBIBLIOTEK • Postboks 1011
DK 3900 Nuuk • Tlf. 32 11 56 • Telefax 32 39 43
Email: nalib@katak.gl • URL: <http://www.katak.gl/>*

Herning Centralbibliotek

Brændgårdvej 2 • 7400 Herning
Tlf. 96 26 36 46 • www.herningbib.dk

Attraktive jobs ledige på Herning Centralbibliotek

Herning Centralbibliotek søger 2 visionære og engagerede bibliotekarere som med energi og arbejdsglæde vil være med til at drive og videreudvikle Herning Centralbibliotek sammen med gode kolleger i et spændende arbejdsmiljø.

Fra 16. januar 2006 – 31. oktober 2006 søger vi:

en **bibliotekar/cand.scient.bibl.** 37 timer ugentligt i **ErhvervsService** – med interesse for informations-søgninger for virksomheder.

Fra 1. januar 2006 kan vi tilbyde en fast fuldtidsstilling i **Børnebiblioteket** til:

En **bibliotekar/cand.scient.bibl.** – som brænder for børn og kultur og for projektledelse af udviklingsprojekter.

Læs mere om de ledige jobs på Herning Centralbiblioteks hjemmeside: www.herningbib.dk/job

Ansøgningsfristen er den 27. december 2005

VestBibliotekerne

Bibliotekar

VestBibliotekerne søger pr. 1. februar 2006 en selvstændig all-round bibliotekar på fuld tid. Stillingen er tidsbegrænset indtil 31.12.2006

Vi kan tilbyde et spændende job med afvekslende arbejdsopgaver.

Stillingen er delt med arbejde på Hvide Sande Bibliotek (23 timer) og Ringkøbing Bibliotek (14 timer). Du vil indgå i bibliotekernes aften- og weekendvagtturnus.

Dine arbejdsopgaver vil bl.a. være:

- vejledning af voksne og børn
- materialevalg- og pleje
- igangsættelse af nye initiativer i børnebiblioteket

Vi forventer, at du:

- er fleksibel og kan arbejde selvstændigt
- er udadvendt og serviceorienteret
- har flair for betjening af både børn og voksne
- har lyst til at arbejde med udvikling af børnebiblioteket

Løn- og ansættelsesvilkår

ifølge gældende regler for overenskomst og ny løn

Yderligere oplysninger

fås hos bibliotekschef Per Høgh på tlf.: 9732 0715

Ansøgning

med relevante bilag skal være modtaget senest onsdag den 28. december 2005 og sendes til: VestBibliotekerne, Ringkøbing Bibliotek, Ved Fjorden 6, 6950 Ringkøbing. Att.: bibliotekschef Per Høgh.

VestBibliotekerne er et biblioteksforbund mellem Ringkøbing og Videbæk Kommuner. Der er i 2006 indgået en betjeningsaftale med Holmsland Kommune. Fra 1. januar 2007 sammenlægges bibliotekerne i Skjern, Egvad, Holmsland, Videbæk og Ringkøbing kommuner til ét biblioteksvæsen med ca. 40 ansatte.

Personnyt

KØBENHAVNS KOMMUNES BIBLIOTEKER

Ågot Berger, pt. leder af Biblioteket Blågården i København, er pr. 1. januar 2006 ansat som udviklingschef ved Københavns Kommunes Biblioteker. Udviklingsafdelingen i KKB er oprettet for systematisk at forbedre eksisterende tilbud, udvikle nye digitale ydelser og forbedre det fysiske bibliotekstilbud til borgerne. Afdelingen er nyoprettet, og vil bestå af ca. 10 fast tilknyttede medarbejdere.

DOMUS VISTA BIBLIOTEK

Anna Skov Foug, tidligere studieadjunkt ved Danmarks Biblioteksskole, er pr. 1. december ansat som afdelingsbibliotekar i Domus Vista Bibliotek.

Har du også lige skiftet job? Så send en mail med de relevante oplysninger til bibliotekspresen@bf.dk.

Kontingentsnedsættelse til københavnske BF-medlemmer

I forbindelse med forårets KTO-forlig blev der aftalt en lønstigning på et løntrin til tjenestemænd og en skala-trinsforbedring for overenskomstansatte.

Københavns Kommune kunne ikke effektivere denne lønregulering. Og blandt andet på vegne af BF nedlagde KTO derfor påstand om, at dette var brud på forligets bestemmelser om lønfrigivelse.

Påstanden resulterede i et

frivilligt forlig mellem parterne, der har betydet, at Københavns Kommune har betalt en bod til blandt andet Bibliotekarforbundet. Bodten til BF udgør 36.000 kroner. Det svarer til omkring 150 kroner pr. medlem i Københavns Kommune. BF reducerer derfor de københavnske medlemmers kontingentindbetaling for januar kvartal 2006 med de 150 kroner, som forbundet har modtaget.

Bruno Pedersen

Søg tilskud fra Stipendiefonden

Stipendiefonden – Professor Steenberg, Kinch og Schøtler Nielsens Fonds – giver stipendier til uddannelse, studier og forskning til gavn for dansk folkebiblioteksvæsen og kan søges af medarbejdere ved danske folkebiblioteker. Stipendier vil også kunne tildeles personer, der uden at være ansat ved danske folkebiblioteker, kulturelt eller fagligt virker til gavn for biblioteksarbejdet.

Ansøgninger om stipendier må indeholde en specificeret oversigt over de forventede udgifter og indsendes til fondens formand, Ole Harbo, Danmarks Biblioteksskole, Birketinget 6, 2300 København S, senest fredag den 17. februar 2006.

Der kan ydes tilskud til dækning af transport og ophold, mens udgifterne til diæter må søges andetsteds.

De indkomne ansøgninger vil blive behandlet på et bestyrelsesmøde i marts måned, og ansøgerne vil umiddelbart herefter høre fra fondens sekretær.

Tal på løn og vilkår 2005

De privatsatte fastholder reallønnen og lidt til. De yngste klarer sig bedst, og BF's lønstatistik viser – for første gang – at det betaler sig at tage en kandidatuddannelse.

Årets lønundersøgelse blandt de ca. 500 privatsatte bibliotekarer viser en gennemsnitlig lønstigning det seneste år på 3,5 procent. Det er lidt mindre end forrige års lønstigning på 4,3 procent, men dog noget over prisudviklingen (forbrugerprisindekset) på 2,4 procent i samme periode.

Lønstigningerne er dog ikke ligeligt fordelt – de yngste årgange har klart haft den største lønudvikling. Dimittenderne fra år 2000 og derefter har således haft en gennemsnitlig lønudvikling det sidste år på 8 procent.

Uddannelse betaler sig

Selv om svarprocenten desværre er faldet i år, er andelen af kandidater, der har besvaret undersøgelsen steget. 15 procent af deltagerne er i år kandidater.

Sammenlignes kandidaternes løn i år og sidste år er gennemsnitslønnen faldet – men det er der heldigvis en forklaring på. De relativt mange nye kandidater, der er kommet med i statistikken i år, er nemlig primært nyuddannede – og det trækker den samlede gruppes gennemsnitsløn ned.

Af statistikken fremgår, at gruppen af kandidater dimitteret år 2000 eller senere har en gennemsnitsløn på 29.984 kr., mens gruppen af bibliotekarer dimitteret i samme periode har en gennemsnitsløn på 28.748 kr.

I virkeligheden er lønforskellen i første job mellem en kandidat og en bibliotekar DB imidlertid større end tallene viser. Det skyldes, at gruppen »dimitteret år 2000 eller senere« for kandidaternes vedkommende primært består af dimittender fra årgang 2004 og 2005, mens der i gruppen af bibliotekar DB er en overvægt af dimittender fra årgang 2000 og 2001. Havde talmaterialet været større, så det havde været muligt at sammenligne løn-

nen for de enkelte årgange, ville billedet tydeligere have vist, at det lønmæssigt kan betale sig at tage kandidatuddannelsen.

Slut med ligeløn

Sidste år på denne tid kunne vi fortælle, at der nu var ligeløn mellem mænd og kvinder – gennem mange år havde kvindernes støt og roligt halet ind på mændenes lønforspring. I år har mændene imidlertid for første gang siden 1999 haft en større lønudvikling end kvinderne, så der nu igen er forskel mellem mænd og kvinders løn.

De bedst lønnede brancher er – ligesom sidste år – »IT/data« og »konsulentvirksomhed«. De bedst lønnede stillingskategorier for personer uden ledelsesansvar er – også ligesom sidste år – »systemkonsulent/planlægger« og »konsulent/sagsbehandler«.

Andre vilkår end løn

90 procent har en pensionsordning knyttet til ansættelsen, og pensionsbidraget udgør i snit godt 11 procent af lønnen.

70 procent har mindst seks ugers ferie – ligesom på det offentlige arbejdsmarked. Otte procent har dog stadig kun de fem ugers ferie, som ferieloven giver ret til.

Hjemmearbejde og hjemmearbejdspladser er stadig meget udbredt, og 55 procent

DBC lancerer Materialevalg på Netpunkt

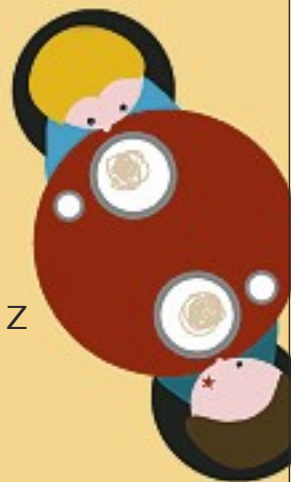

- din bibliotekspartner

Materialevalg på Netpunkt giver mulighed for at koordinere indkøbene

Elektronisk konference og e-handel fra A til Z

Læs mere på materialevalg.dk eller ring til Bente Schade Poulsen på 44 86 79 15

DBC • Tempovej 7-11 • 2750 Ballerup • Telefon 44 86 77 77 • www.dbc.dk

Pension i procent af løn	Under 40 år	40-49 år	50 år og derover
1-8 procent	21 %	8 %	8 %
9-12 procent	37 %	20 %	13 %
13-16 procent	39 %	47 %	50 %
17-20 procent	1 %	22 %	23 %

Tabellen viser, hvor stort et pensionsbidrag de forskellige aldersgrupper betaler i procent af deres løn. Ikke overraskende stiger bidraget med alderen. Illustration: Pernille Kjeldsen

Pensionsbidraget stiger med alderen

I en tid hvor mange taler om vigtigheden af at have en god pensionsordning, har BF og en række andre AC-organisationer netop gennemført en spørgeskemaundersøgelse om de privatansatte akademikers pensionsforhold.

Det samlede resultat af undersøgelsen kendes endnu ikke, men BF har haft lejlighed til at kigge på svarene fra de ca.

180 privatansatte bibliotekarer, der har deltaget i undersøgelsen. Tallene viser, at stort set alle sparer op til pension, og at pensionsbidraget – måske ikke overraskende – stiger med alderen.

Undersøgelsen viser også, at de privatansatte i ret høj grad indbetaler til frivillige pensionsordninger. I gruppen under 40 år er det to femtedele, og i

gruppen over 40 år er det godt halvdelen.

De allerfleste har også ret godt styr på hvilke dækninger, udover alderspensionen, der er i deres pensionsordninger.

Når de samlede tal for alle AC-organisationer foreligger, bliver det interessant at se, om bibliotekarerne adskiller sig fra de øvrige akademikere, når det drejer sig om opsparing og holdninger til pension. ■

har en hjemmearbejdsplads finansieret af arbejdsgiver.

Præstationsafhængig løn, det vil sige bonus og lignende, er en lønstype som 23 procent af de privatansatte har.

Brugen af aktieløn med videre er steget lidt i forhold til sidste år, idet 20 procent af de privatansatte har fået tilbud om køb af

aktier eller aktieoptioner. Af disse har 83 procent valgt at tage imod tilbuddet.

Gode råd om forhandling

Lønstatistikken er et godt værktøj at gribe fat i forud for en lønforhandling. I indledningen til pjecen – der udsendes til alle privatansatte i løbet af den næste måneds-

tid – kan du finde nærmere vejledning i brug af statistikken.

Men der er selvfølgelig også mulighed for at ringe til BF's faglige afdeling og få vejledning og sparring, før du skal forhandle din løn. ■

Statistikken kan også ses på www.bf.dk.

STREGKODER OG RFID

designforslag, sekvensnumre, kvalitetskontrol, hurtig levering...
overlad trykt det hele til os - så er biblioteket sikret!

KØB BIBLIOTEKETS NUVÆRENDE SIKRINGSETIKETTER GENNEM SUND SOUND. MÅSKE ER DER Penge AT SPARE!

Sund Sound ApS repræsenterer PrinterLabels A/S, der producerer til den største del af det danske biblioteksmarked.

SUND SOUND APS
VED KLÆDEBO 18 | 2970 HØRSHOLM
45 76 18 88 | MAIL@SUNDSOUND.DK

Placeret oven på en Kvickly. Kommercielt placeret, men med stor parkeringsplads. Fotos: Søren Steffen

Betjeningsøen med HK- og BF-personale.

Næstved satser på det udvidede

Generelt er der et stort udbud af forskellige opholdsmuligheder på biblioteket. Men hvor kan man se film og tv«, spørger Jens Lauridsen i denne anmeldelse af biblioteket.

Næstved Kommunes nye hovedbibliotek er centralt placeret midt i byen ovenpå en stor Kvickly.

Brugerne i Næstved har taget godt imod de nye rammer; udlånet er steget med ca. 25 procent og besøgstallet med 35 procent siden indvielsen i oktober måned 2004.

Det kan man godt forstå, for Næstved Bibliotek afspejler i modsætning til flere andre biblioteker, der er indviet efter årtusindskiftet, i meget høj grad Bibliotekslovens »udvidede biblioteksbegreb« og dermed brugernes behov i et samfund, der på medie- og informationsområdet har forandret sig markant de sidste 10 år.

Kampen om opmærksomheden

Et interessant fænomen ved Næstved Bibliotek er placeringen på 1. salen af Kvickly. Man kan have forskellige holdninger til det at mikse et bibliotek med kommercielle aktiviteter. Nogle vil argumentere for, at en sammenhæng med beslægtede kulturinstitutioner er en fordel, færre vil mene at biblioteket står sig bedst alene. Valget vil bero på lokalpolitiske muligheder og omstændigheder. Pointen er, at biblioteket

under alle omstændigheder er nødt til at forholde sig til den givne sammenhæng. I Næstved er opgaven på mange måder løst flot. Når man ankommer til den store P-plads foran den fælles bygning, er det tydeligt for enhver i kraft af en markant og ligeværdig skiltning, at her er et bibliotek og en Kvickly. Når man kommer tættere på det fælles indgangsparti, tager Kvickly teten: skiltningen her indikerer klart, at biblioteket er en undseelig underafdeling i det store supermarked.

Biblioteket som det tredje sted

Muligheden for kvalificeret ophold er højt prioriteret. Umiddelbart først i biblioteket præsenterer det store lounge-område sig fremragende. Loungeområdet med aviser og tidsskrifter byder på en lang række sidde- og arbejdspladser. Koblingen på indgangen er præcis og udsigten gennem det store nordvendte glasparti er flot. Signalet er klart: Loungen er et vigtigt og centralt element på Næstved Bibliotek. Dette forhold understreges af en smagfuld møblering og af en raffineret eksponering af de nye tidsskrifter og aviser i elegante, specialfremstillede reoler. Generelt er der herudover et stort udbud af forskellige opholdsmuligheder på biblioteket.

Men hvor kan man se film og tv? Og bortset fra en Eventyrtrappe i Børneafdelingen savnes også et sted til oplæsning, små optrædener etc.

Læringscenterdimensionen

Undervisning af brugerne, bl.a. i det digitale bibliotekstilbuds potentiale, er en

integreret del af virksomheden på de fleste danske folkebiblioteker. På Næstved Bibliotek er denne funktionalitet relativt fint udfoldet: et undervisningslokale med alt relevant teknisk udstyr og 2 studieceller.

Der er et stort antal computere som konstant benyttes. En række maskiner kan bookes via nettet og en række maskiner er fortrinsvis dedikeret til søgninger. Alle maskiner er naturligvis koblet på nettet. Herudover er der Hotspot på Næstved Bibliotek, så man kan medbringe sin bærbare og arbejde, hvor man har lyst, f.eks. i Orkanens Øje, en centralt placeret afskærmning beregnet til koncentreret studiebrug.

Prioritering af materialer

AV-materialer: lydbøger, film, cd-rom, computerspil og musik er klart eksponerede og både før indflytningen og efter indflytningen er deres relative andel af det samlede materialebudget øget, om ikke i takt med, så dog i henhold til den stærkt øgede benyttelse. Længere nede i det store et-rumsbibliotek kommer bøgerne, jo dybere inde på biblioteket jo tættere opstillinger. Generelt tætte reolopstillinger med henblik på at skabe plads til udstillinger og siddepladser. Helt inde i bunden af biblioteket findes magasinet. Lidt specielt, men det virker fint med et særligt sted, integreret i udlånet, til nogle få gamle materialer, der skønnes vigtige, men som ikke udlånes ret meget.

Informationen

I forbindelse med indvielsen af det nye Næstved Bibliotek er åbningstiden blevet

Det smukke torv med Orkanens Øje

Lyset falder godt ind i lokalerne.

biblioteksbegreb

udvidet med 4 timer i Børnebiblioteket og 22 timer i Musikbiblioteket, – Voksenbiblioteket, Musikbiblioteket samt Læsesalen er blevet integrerede i et stort udlånslokale med samme åbningstid. Denne øvelse har krævet organisatorisk udvikling og der arbejdes stadigvæk med processen. Konsekvensen i udlånet er, at der er etableret en fælles Informations-ø med såvel HK som bibliotekarisk personale.

Man går på tværs i opgaveløsningen og siger kun fra når situationen kræver det. Mønstrer dog, at HK-personalet er orienteret mod indgangen og bibliotekarerne har front mod udlånet. På grund af den centrale Informations-ø med kontinuerlig bemanning er der ikke er fast bibliotekarisk vejledning hverken i børne-, voksen- eller musikområdet. I disse områder er der placeret et betjeningspunkt som kan anvendes, når bibliotekaren er med låneren ude i udlånet og lejlighedsvis kan betjeningspunkterne være bemandede.

Struktureringen af rummet

Næstved Bibliotek består af en række veldefinerede områder: loungen, Informations-øen, børnebiblioteket langt fremme til venstre, synligt bl.a. i kraft af en eventyrhule og nogle farvestrålende »træer«, musik og medier til højre, og i bunden af biblioteket voksenområdet med fag- og skønlitteratur.

Centralt på biblioteket er et stort torv med computerarbejdspladser i grupper, enkeltstående læsestole og Orkanens øje.

Problemet er, at strukturen er lettere aflæselig på et af de fine oversigtskort end

i selve rummet; ikke mindre end 3 akser løber ned i dybden af biblioteket. Over-skueligheden på alle tre ikke-prioriterede akser er begrænset.

Hjemmeside og mere digitalt

Næstved Bibliotek har en flot hjemmeside og oven i købet en specielt designet startside til det fysiske bibliotek. Bortset fra det og bortset fra en velanbragt plasmaskærm i bibliotekets foyerområde, der kører en fin powerpointpræsentation med en række en indslag om aktiviteterne på biblioteket, er der ingen visualisering af bibliotekets digitale virksomhed på det fysiske bibliotek: diverse databaser,

BiblioteksVagten, BibliotekernesNet-guide, DotBot, etc. etc. – Bibliotekets omfattende digitale potentiale, der kunne formidles med udstillinger, på plasmaskærme, på diverse pc'ere med powerpointpræsentationer etc., er dermed, som på stort set alle andre biblioteker, usynligt for borgerne. Ikke underligt at brugen af netjenesterne stadig langt fra er efter fortjeneste.

Grønnegades Kaserne

Det skal også nævnes, at der med en Kulturbro er etableret en fornem kobling fra biblioteket på 1. sal til Grønnegades Kaserne Kulturcenter.

Indgangen via Kulturbroen er meget benyttet.

Kulturcentret, der driftsmæssigt ikke har noget som helst at gøre med biblioteket, udlåner lokaler til foreninger, afholder forskellige arrangementer m.v. Se:

www.grønnegades-kaserne.dk

Næstved Kommune har fået et flot nyt hovedbibliotek, og det tjener politikere, biblioteksledelse og personale til ære, at rykket mod morgendagens hybride bibliotek er kvalificeret og synligt: til glæde for borgerne i Næstved og omegn. ■

Jens Lauridsen er bibliotekschef i Tårnby.

Om Næstved

Indbyggere i kommunen: pr. 1.1.2005: 48.312.

Indbyggertal i betjeningsområdet: 55.893. Der er fuldstændig betjeningsoverenskomst med Fladså Kommune.

Dato for indvielse: 30. oktober 2004

Arkitekt bygning: Jan Amby maa, tegnestuen AK83

Arkitekt indretning: Brian Wendin maa, BCI a/s

Samlet byggesum: 54 mio. kr.

Budget inventar: 5,5 mio. kr. + selvbetjening 3,5 mio. kr.

Kunstnerisk udsmykning: Glaskunst (Ny Carlsbergfondet og Næstved Kommune) af Nils Erik Gjerdevik.

Samlet publikumsareal: netto (dvs også uden forhal i stuen og 1. sal) 2.850 m² + 100 m² til toiletter og depotrum

Mødelokaler: 146 m²

Udgift (netto) pr. indbygger 2005 i betjeningsområdet: 393 kr. – i kommunen: 454 kr.

Publikums-pc'er: 49 Internet (heraf de 17 især beregnet til søgninger i bibliotekssystemet m.m.) + 2 play-station

Web: www.naesbib.dk

Svage punkter i stærk bog om

Ole Harbo anmelder
biblioteksskolens boggave til
Danmarks Biblioteksforening ved
100 års jubilæet: »Det stærke
folkebibliotek«. Harbo roser mest,
men har også ris i posen, blandt
andet til biblioteksskolens rektor
og til dette blads tidligere redaktør.
Og hvorfor er der ingen noter til
værket?

Det er godt, at der med bogen *Det stærke Folkebibliotek* nu er kommet et stort, sam-
lende værk om de danske folkebiblioteker
gennem de seneste 100 år.

Vi er ikke overbebyrdet med sådanne
større værker, idet det seneste var Leif
Thorsen: *De danske folkebiblioteker 1940-
1983*, der udkom i 1992.

Det stærke folkebibliotek med un-
dertitlen *100 år med Danmarks Bib-
lioteksforening* er en jubilæumsgave fra
biblioteksskolen til foreningen. Skolens
medarbejdere har skrevet teksterne, der er
velskrevne og informative.

Anders Ørum giver et rids af folkebib-
lioteket i samfundet med hovedvægten
på den del af virkeligheden, der har med
litteraturen at gøre. Det er et velskrevet
og overbliksskabende kapitel. Det gælder
også for det korte kapitel to af Jørgen
Svane-Mikkelsen om bibliotekssagens mål
og midler, hvor formålsdiskussion, uddan-
nelse af bibliotekarer, de fysiske og økono-
miske rammer, herunder det kommunale
tilhørsforhold, lovgivning osv. gennemgås
kort og præcist.

Selve fremstillingen starter med kapitel
tre, og her gennemgår Martin Dyrbye
epoker, som også er behandlet i H. Hve-
negaard Lassen: *De danske folkebiblio-
tekers historie 1976-1940*, men i forhold

til denne er der hos Dyrbye tale om en
udfletning af diskussionerne om datiden
spørgsmål, og der er centrale citater fra
publikationer og referater. Vi får fremstil-
let pionértidens persongalleri, som omfat-
ter både bogsamlingsfolk og bibliotekarer,
men også andre centrale personligheder
som Det Kongelige Biblioteks chef, H.O.
Lange, departementschef A.P. Weis og
amtmand Lehmann, der alle spillede vigh-
ge roller i de tidlige bibliotekers udvikling
og i foreningens. Vi møder det første ung-
domsoprør i foreningen, bibliotekarerne
med bl.a. Døssing mod bogsamlingsfol-
kene.

I kapitel 7 fortælles om besættelsestiden
med de spændinger, der var under og efter
krigen, herunder Døssings arrestation og
foreningens reaktion herimod.

Det næste ungdomsoprør var de unge
københavnske bibliotekarers angreb på
foreningens formand, H.P. Hansen, som
endte med, at han trak sig, selv om han
havde støtte fra et flertal i foreningen.

Fra kapitel 9 er det Jørgen Svane-Mik-
kelsen, der tager over om de næste 50 år.

Han har en sværere opgave, for der er
mange, der kan huske eller tror at kunne
huske, hvad der skete, og har holdninger
dertil. Samtidig er det også en periode,
hvor mere umiddelbare protokoller er af-
løst af friserede referater.

Her fortælles bl.a. om Kolding-sagen,
hvor bibliotekets leder, Ida Bachmann,
løb ind i et stormvejr på grund af sine ud-
talelser mod USAs krigsførelse i Korea. I
Kolding ville man fyre hende, og der blev
sat spørgsmålstejn ved hendes bogvalg i
biblioteket. Danmarks Biblioteksforenings
formand, Rudolf Lassen, talte på årsmø-
det i 1951 mod, at man i Danmark skulle
efterligne den amerikanske mccarthyisme
og støttede dermed Bachmann og ytrings-
friheden. I billedteksten side 178 skriver
Per Nyeng: »DB forsvarede dog hendes
ret til også at udtrykke sig frit...« Det lille
ord dog er en urimelighed!

Jørgen Svane-Mikkelsen beretter også om
hele Lysholt Hansens formandsperiode.
Det gøres på en afbalanceret måde, selv

om der var megen blæst omkring ham,
især fra bibliotekarernes side.

Allerede i 1966 forsøgte unge bib-
liotekarer at finde en modkandidat til
Lysholt som formand, men det lykkedes
ikke. Dette tredje ungdomsoprør slog
altså fejl, men vandt så i næste runde, da
bibliotekarforeningen meldte sig ud af
biblioteksforeningen i 1969. Svane-Mik-
kelsen redegør for Lysholts store indsats
og betydning for folkebibliotekernes
udvikling. Også i billedteksten til Lysholt
Hansen er der en besynderlighed: »Han
brændte for bibliotekssagen, men deltog
også ivrigt i travsportslige excesser.« Hvad
skal det dog betyde? Nyeng har bevaret
stilen fra de yngre år, hvor han i bogen er
citeret for at beskyldte Lysholt for »irrati-
onel hævnthirst og flæberi«. Også historien
om Bibliotekskommissionens nedsættelse
og videre skæbne fortælles og i forbindelse
hermed forskningsbibliotekernes og deres
personales udmeldelse af foreningen og
dannelsen af Danmarks Forskningsbiblio-
teksforening i 1978.

Til gengæld er der ingen fremstilling af
Bibliotekscentralens konkurs og alle de
problemer, der lå omkring dette fænomen,
men det var også en så speget sag, at det
kræver sin selvstændige behandling.

Det sidste afsnit fra Svane-Mikkelsen,
Omkring årtusindeskiftet, glider over i
bogens sidste kapitel, skrevet af Leif Lør-
ring, som bl.a. omhandler Bibliotekspara-
plyens arbejde, og her kan man læse om
Bogens Verdens skæbne.

I forordet fra Leif Lørring hedder det
bl.a. »...nedtones personbeskrivelser og
forsøg på vurdering af personers indsats,
jo tættere teksten kommer på nutiden.«

*»Det stærke folkebibliotek er
en afspejling af 100 års hårdt
arbejde og kampe, og på
trods af splittelserne en fortæl-
ling om et livskraftigt biblio-
teksvæsen»*

folkebiblioteket

Det stærke Folkebibliotek er en spændende og smuk bog med skønhedspletter. Billedredaktøren er kras, og hvor er noterne til bogen?

Det er et klogt valg, men han giver dog par nyere aktører gode karakterer med på vejen. Billedredaktionen er Per Nyengs værk, og der er kommet en smukt illustreret bog ud af det. Han skriver selv i sin indledning: »Det er meget begrænset, hvad der findes af relevant billedstof i forhold til publikationens afgrænsning, når det gælder godt og vel første halvdel af perioden. Ikke alene er variationsrigdommen beskeden, billedkvaliteten er ofte ringe. At bogen derfor illustrationsmæssigt tipper, håber jeg, der er forståelse for.«

Der er naturligvis mange portrætter, men også billeder fra begivenheder, biblioteker og publikationer. Billederne er mange og blandet med smukke illustrationer.

Der er altså tale om en både spændende og smuk bog. Mangler vil man altid kunne påpege i et værk, der dækker så lang en periode, men lidt mere om det forenings-

interne kunne der godt have været, når man haft adgang til arkiverne.

Som nævnt i begyndelsen falder Det stærke folkebibliotek ind i rækken af større fremstillinger, hvor Danmarks Biblioteksforening har haft ansvaret for to af dem, Helge Nielsen; Folkebibliotekerne forgængere, der skulle være kommet som jubilæumspublikation ved 50 året i 1955 og skulle have dækket helt op til da; men forfatteren gik historisk grundigt til værks og lavede et fremragende værk, som først udkom i 1960, og som foreningens ledelse ikke var tilfreds med. Så gik den gamle pionér, Hvenegaard Lassen i gang og i 1962 kom hans, Folkebibliotekerne i Danmark 1976-1940, som også er en udmærket bog, der har købstadsbibliotekerne som sin vinkel. Med Martin Dyrbyes kapitler er der sat en del mere kød på historien om århundredets første fire tiår. I forhold til Leif Thorsens værk er også dets tidsperiode dækket af Dyrbye og især Svane-Mikkelsens kapitler. Thorsen har biblioteksaktiviteterne som vinkel, mens Det stærke folkebibliotek har foreningen som vinkel på stoffet.

Nu har vi fået et flot værk, og det kom til tiden. Det er en blanding af fagligt grundige tekster og mere populære billeder. Noter er udeladt for at gøre bogen lettere at læse, som forordet siger. Det kunne man nu nok have klaret med nogle små tal og så noterne til sidst. Større værker bør have kildehenvisninger af hensyn til videre studier. Tænk bare på diskussionen om de manglende henvisninger i Encyklopædien.

Det stærke folkebibliotek er en afspejling af 100 års hårdt arbejde og kampe, og på trods af splittelserne en fortælling om et livskraftigt biblioteksvæsen, en kolossal succes, der har udviklet sig fra at være en fattig kopi af de anglo-amerikanske free public libraries til at overgå disse og blive et af de allerflotteste bibliotekssystemer i verden, og det har Danmarks Biblioteksforening sin gode andel i. ■

Ole Harbo er tidligere rektor på Danmarks Biblioteksskole

Nyhedsbrev til småbørnsforældre

Er man i tvivl om, hvor familieudflugten skal gå hen på søndag, er der nu hjælp at hente på nettet, hvor et forældrepar har startet en hjemmeside, der henvender sig til børnefamilier, bedsteforældre og barnepiger, der gerne vil orientere sig i de danske aktivitets-tilbud for børn. Ideen er, at aktive brugere skal supplere oplysningerne ved at anmelde og beskrive de forskellige familieaktiviteter, så der bliver noget for enhver smag og pengepung. Siden hedder www.sjovforborn.dk.

øhrstrøm

Mobilt bogeventyr

Den 2. december kunne Vejle Bibliotek fejre, at bogbussen har kørt rundt i Vejle med bøger og andre oplevelser i 25 år.

Derfor lod biblioteket Bogbussen holde midt på Kirketorvet i byen, hvor alle var indbudt til reception og taler.

øhrstrøm

Udstilling uden noget

»Han har jo ikke noget på!« råbte drengen i H.C. Andersens eventyr om kejserens nye klæder. Og for noget tid siden var det Weekendavisens Marianne Krogh-Andersens tur til at sige det samme om den 35 millioner kroner dyre H.C. Andersen-udstilling, *Den største fortælling* på Rosenborg.

For hun var forhindret i at komme til indvielsen, da museumsguruen Tiet Ritzau åbnede dørene for Prins Joachim og en flok begejstrede journalister, der fotograferede de udstillede værker og genstande fra blandt andet Det Kongelige Bibliotek og Odense Bys Museum. Men da Weekendavisens journalist kom et par dage senere stod monterne gabene tomme. Flere museer havde simpelthen trukket deres ejendele tilbage, fordi udstilleren ikke havde styr på tyverisikringen. Alle genstande er endnu ikke kommet tilbage i monterne. Men tyverisikringen er nu så god, at der faktisk er noget at se på – blandt andet H.C. Andersens solbriller. Og det er ganske vist!

øhrstrøm

Leg dig klog med Enter X

Et tværfagligt
samarbejde
mellem skole- og
folkebibliotekarer
vil gøre børns
indlæring af
informationskompetencer til en
underholdende leg.

af FINN WRAAE

Klokken er 10:15, og 5B fra Nordre Skole befinder sig i bibliotekets lærings- og oplevelsesrum og er totalt umulige at få kontakt med. Eleverne er dybt koncentreret omkring »Enter X« – folke- og skolebibliotekernes nyudviklede spil omkring udvikling af nye søgekompetencer på nettet. Forinden har de forberedt sig grundigt på biblioteksbesøget, som er et af

grundelementerne i deres tværfaglige projektopgave omkring vikingerne. På nettet har de hver især fået ansvaret for at oplære en selvvalgt avatar – en virtuel stedfortræder – til at blive en toptunet »google-haj« (watch out, Erik Høy, here we come!) Jo bedre de klarer opgaverne, desto mere kan de udbygge deres avatar med ekstra udstyr og seje gimmicks. På forhånd har bibliotekarerne indlagt et søge- og opgaveforløb omkring vikinger, som skal løses. Som afslutning på forløbet er der indlagt et battle mellem elevernes figurer, og der kæmpes intenst om førstepladsen.

Bibliotekaren gør opmærksom på, at de børn, som ikke har netadgang, kan komme på biblioteket og spille videre efter skoletid, og det bliver omsider muligt at afslutte et vellykket biblioteksbesøg! Ovenstående beskrivelse hører foreløbig ind under opstillingen »Science Fiction« eller »Fantasy«, men kommer til dit bibliotek i nærmeste fremtid.

Tværfagligt samarbejde

For få år siden kunne man i medierne erfare, at det stod skidt til med danske skolebørns

søgekompetencer på nettet. Dette er blandt andet dokumenteret i forskningsrapporten »Skolen på nettet«, DPU (Niels Kryger og Mette Høgh Mogensen, 2004). Da udviklingschef Karin Gaardsted, Kommunernes Skolebiblioteksforening og undertegnede mødtes i anden anledning, blev vi hurtigt enige om, at tiden var moden til et slagkraftigt samarbejdsprojekt mellem skolebiblioteksverdenen og folkebiblioteket centreret omkring e-læring, netsøgning og udvikling af nye samarbejdsmodeller omkring samspillet mellem biblioteksorienteringer og undervisningsforløb i folkeskolen.

Ved hjælp af en beskeden, men nyttig bevilling fra en udviklingspulje under Kommunernes Skolebiblioteksforening fik vi hurtigt sat et lille og slagkraftigt hold bestående af folk fra Odense Centralbibliotek, DotBot og skolebiblioteksverdenen. På få effektive møder fik vi modnet projektet så meget, at en ansøgning kunne sendes af sted til Biblioteksstyrelsens udviklingspulje for Folke- og skolebiblioteker.

Spil som læringsredskab

Projektet har som hovedformål at udvikle et e-læringsredskab i form af et spil, som på væsentlige områder kan forbedre brugernes søgekompetencer på nettet og generelt tilføre dem gode søgevaner.

Spillet skal tilføre eleverne følgende kompetencer:

- At beherske kvalificerede søgestrategier og søgeteknikker
- At mestre begrebshierarkiet
- At kunne vurdere indhold med hensyn til kvalitet og relevans
- At beherske metodisk indholdslæsning

Grundstenen i spillet er opgavedatabasen, hvor børnebibliotekaren ikke blot vil kunne råde over en database med indlagte opgaver, men også i samarbejde med skolebibliotekaren på sigt vil kunne skræddersy opgaver, der passer til den aktuelle biblioteksorientering eller et valgt

Det visuelle univers i Enter X er rimelig funky og inspireret af filmen The Matrix.

undervisningsforløb. Yderligere kan man også forestille sig, at spillet kan indgå i folkebibliotekernes indsats omkring integration af indvandrerbørn.

I spillet får børnene ansvaret for at oplære en figur, der fungerer som deres stedfortræder på nettet, til at blive god til søgning og til at løse opgaver, som baserer sig på de tidligere nævnte kompetencer.

Det er ambitionen at frembringe et appellerende produkt, som målgruppen ville tage til sig også uden for de formelle læringssituationer og -institutioner. Derfor er der undervejs i projektforsløbet også lagt op til en udstrakt grad af høringer og temperaturmålinger hos målgruppen.

Stort potentiale

Udviklingsmulighederne for projektet peger i retning af en egentlig netbaseret værktøjskasse for mellemkoletrinnet, men der ligger også et stort potentiale i at forfine og raffinere grundproduktet, hvor der for eksempel på sigt kan skabes integration med MSN messenger, der sammen med mobiltelefonen er det for tiden foretrukne kommunikationsredskab for målgruppen.

Indholdet i opgavedatabasen, både hvad angår opgavernes type og sværhedsgrad, kan sammen med en justering af det grafiske udtryk opdateres til andre målgrupper, for eksempel i folkeskolens overbygning og gymnasiet – eller for den sags skyld voksne.

Højt på ønskedelen står også udarbejdelse af en »køgebog« til konkrete og praktisk anvendelige modeller og »køreplaner« for samarbejdet mellem børne- og skolebibliotekarer omkring for eksempel Projektopgaver og biblioteksorienteringer.

Projektet er planlagt til at gå i luften ved årsskiftet. Indtil da kan yderligere oplysninger ses på projektets hjemmeside www.enterx.dk eller fås hos projektleder Michael Hammel, e-mail: michael@enterx.dk. ■

BF's aktivitetskalender giver en oversigt over arrangementer og aktiviteter, som afholdes i BF's regi. Find flere oplysninger i Kalenderen på BF's website, www.bf.dk. Tilmeld dig også det elektroniske nyhedsbrev »Nyt om arrangementer fra BF«.

DECEMBER

15.12. Hovedbestyrelsesmøde

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg

JANUAR

11.01. Forretningsudvalgsmøde

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg

18.01. Hovedbestyrelsesmøde

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg

1.01. Seniorkursus for bibliotekarer

Sted: Skanderborghus, Skanderborg
Arrangør: BF og Sampension

26.01. Lederidentiteter i spil – lederkonference for »Fusionsramte« ledere

Sted: KongebroGaarden, Middelfart
Arrangør: Faggruppen for Ledelse og Biblioteksudvikling

FEBRUAR

3.-4.2. Statsgruppens Internatmøde: Nye trends i fag- og forskningsbiblioteker

Sted: Hotel Sixtus, Middelfart
Arrangør: Statsgruppen

08.02. Forretningsudvalgsmøde

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg

28.02. Hovedbestyrelsesmøde

Sted: Bibliotekarforbundets Hus, Frederiksberg

Kommende arrangementer 2006

29.-31.3. TR Modul A

Sted: Byggecentrum, Middelfart
Arrangør: BF

16.05. TR Modul B

Sted: Byggecentrum, Middelfart
Arrangør: BF

15.06. TR-Seminar 2006

Sted: Hotel Comwell Kolding
Arrangør: BF

07.09. Klubbestyrelsesseminar

Sted: Hotel Sixtus, Middelfart
Arrangør: BF

09.09. Bogbustræf i Roskilde

Sted: Roskilde Havn
Arrangør: Filibussen og Roskilde Bibliotek

28.10. BF's Generalforsamling 2006

Sted: Radisson SAS HC Andersen, Odense

Børnekultur på tværs

I det nordlige Hvidovre ligger et bibliotek, en kirke, en skole, en pensionistforening og 16 børneinstitutioner. Og nu arbejder de alle sammen for at lave gode kulturarrangementer for børn.

Samarbejdet hedder *Kultur på tværs*, fordi de forskellige institutioner samler de lokale børn i kirken til alt fra forfattermøder til gospelkoncerter. Og i dag modtager den efterhånden godt sammentømrede gruppe 10.000 kroner årligt fra menighedsrådet. Men sådan var det ikke, da ideen opstod i 1998.

- Til at begynde med havde vi ingen penge, så vi måtte bruge, hvad vi havde, og det var faktisk ikke så lidt. En god organist, en smuk kirke og en gruppe mennesker, som er vant til at lave kulturelle arrangementer for børn, fortæller bibliotekar ved Holmegård Bibliotek, Lene Fauerby, der gerne vil give sine erfaringer videre, hvis andre kunne tænke sig at starte et lignende projekt.

Hendes mail er lfa@hvidovre.dk

øhrstrøm

POST

PP

DANMARK

Maskinel Magasinpost
ID-nr. 42385

FRIIS

Bagsiden kunne glæde sig over masser af inspiration i 2005. Og vi forventer, at 2006 bliver ligeså spændende!

Tak for i år og på gensyn

Bibliotekspressens redaktion vil gerne sige tak for et godt og begivenhedsrigt 2005 – aldrig manglede vi noget at skrive om. Tak for de skarpe synspunkter, kloge kommentarer og læseværdige læserbreve.

Og nu til de mere personlige takkehilsener fra redaktionen.

Tak til sports- og kulturminister Brian Mikkelsen for gang på gang med konservativ konsekvens at minde os alle om, at vi først og fremmest skal boge den på biblioteket, det gav meget stof til bladet. »Tak« for doping af udlånene på bibliotekerne med karenstiden, som formentlig ikke har hjulpet pladebranchen et hak, men til gengæld gav meget arbejde og redaktionen flere historier. Vi minder om, at ordet minister bedst kan oversættes som tjener – folkets tjener, ikke plade- eller andre branchers lydige lakaj.

Tak til Datatilsynets direktion for aldrig svigtende underholdende dømmekraft i sager som bibliotek.dk og Netarkivet, jeres afgørelser var afgørende for flere bærende artikler – om ukrypterede mails og civil ulydighed fra bibliotekernes side.

Tak for Gyldendal-direktør Johannes Riis' højliterære og superkommercielle anbefalinger, aldeles frapperende på niveau med minister Mikkelsens: at bibliotekerne skal købe flere bøger ind, så forfatterne kan få flere penge i portemonnæen.

Tak til Det Kongelige Biblioteks direktør Erland Kolding Nielsen for dels at bidrage til bibliotekshistorien med en (af ham og mange

andre) i årtier ønsket sammenlægning af Universitetsbiblioteket til én enhed - og tak til samme direktør for fuldemåneforedrag og andre foredrag om Danmarkshistoriens største bogtyveri, der faktisk foregik lige for næsen af direktøren og nu er udkommet i bogform, det må også glæde kulturministeren – endnu en bog.

Tak til Børge Sørensen, Københavns Hovedbibliotek, for at udnævne overborgmester Ritt Bjerregaards bog om København til månedens bog. Tak til Danmarks Biblioteksforening for at runde de 100 år i fin stil, tak DB-formand Finn Vester for at vove sig ud i den gyldne Bermudatrekant (DR, Politiken og Gyldendal-cyklussen) og gå i rette med Johannes Riis bogmani i form af en kronik i Politiken.

Tak til Bibliotekarforbundets formand Pernille Drost for kampen for synlighed og for i bogstaveligste forstand at hoppe op på cyklen og dernæst springe ind foran kameraet i TV-Lorry og forsvarer ytringsfriheden og (forsøge) at forklare Frederiksbergs konservative borgmester og mange andre, at kæden var hoppet af, og at debatter med en Frank Grevil eller andre kontroversielle personer skal kunne afvikles på bibliotekerne uden hverken borgmester- eller ministerindblanding af nogen art. Tak også for både ros og ris fra høj og lav (og alle i andre). Vi lover, at vi vil gøre os fortjent til samme omgang næste år. Tak til kollegerne i BF for at bidrage til bladets ve og vel. Glædelig jul og godt nytår.

Henrik Hermann

Afsender:

KLS PortoService ApS
Hjulmagervej 13
9490 Pandrup

Ændringer vedr. abonnement
sendes til abonnement@bf.dk

Uregelmæssigheder i leveringen
meddeles det lokale postkontor.

BIBLIOTEKSPRESSEN

Lindevangs Alle 2
2000 Frederiksberg

20/2005, 14. december
ISSN 1395-0401

FORSIDETEGNING:
CLAUS SEIDEL